

H. P. BLAVATSKY

EVANKELIUMIEN ESOTEERINEN LUONNE

Engl. suom.

PEKKA ERVAST

H. P. BLAVATSKY

EVANKELIUMIEN
ESOTEERINEN LUONNE

Engl. suom.

PEKKA ERVAST

Helsingissä 1963

RUUSU-RISTI

Painettu jatkokirjoituksena Ruusu-Risti-aikakauskirjassa vv. 1962—1963 (ja aikaisemmin v. 1929).

Digitalisoitu näköispainos 2006.

H. P. BLAVATSKY:

Evankeliumien esoteerinen luonne

”Sano meille, milloin nämä tapahtuvat? Ja mikä *sinun läsnäolosi ja aikakauden täyttymisen* tunnusmerkki on ole-
va?” kysyivät opetuslapset Mestarilta Öljymäellä.¹⁾

Vastaus, jonka ”surujen mies” *Khreestos*, antoi koettelemuksessaan, mutta samalla *Khristos*-voittoaan²⁾ kohti kulkiessaan, on profeetallinen ja sangen sisältörikas. Se on todellakin varoitus. Tuo vastaus on toistettava kokonaisuudessaan. Jeesus . . . sanoi heille:

”Katsokaa, ettei *kukaan* teitä eksytä. Sillä monta tulee minun nimessäni, sanoen: minä olen Kristus, ja he eksyttävät monta. Ja te saatte kuulla sodista . . . mutta loppu ei vielä ole käsissä. *Sillä kansa on nouseva kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja on oleva nälinhädät ja maanjäristykset seutu seudulta.* Mutta kaikki tämän on synnytystuskien alku . . . Monta väärää profeettaa syntyy, ja he eksyttävät monta ja loppu tulee . . . kun näette hävityksen kauhistuksen, josta puhuttiin Danielin kautta . . . Jos joku silloin sanoo teille: *katso täällä on Kristus*, tai tuolla, niin älkää uskoko . . . jos teille sanotaan: katso hän on erämaassa, niin älkää menkö sinne, tai: katso, hän on sisähuoneissa, niin älkää uskoko. Sillä niin kuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen saakka, niin on Ihmisen Pojan *läsnäolo oleva*” jne. jne.

Kaksi asiaa käy päivänselväksi *kaikille* nyt, kun Ylläolevien lauseiden väärä käännös on oikaistu tarkistetussa tekstissä, a) Kristuksen tuleminen merkitsee *Khristoksen läsnäoloa* uudestisyntyneessä maailmassa, eikä suinkaan ”Kristus” Jeesuksen todellista ruumiissa tulemista; b) tätä Kristusta ei pidä etsiä erämaasta eikä ”sisäisistä kammioista” eikä minkään ihmiskäsin rakennetun temppelin tai kirkon pyhästä: sillä todellinen esoteerinen *Vapahata* ei ole mikään ihminen, vaan *Jumalainen Prinsippi* jokaisessa ihmisolennossa. Ken pyrkii nos-

tamaan kuolleista Hengen, joka on ristiinnaulittu hänessä hänen omien maallisten intohimojensa kautta ja haudattuna syvälle hänen syntisen lihansa ”hautaan”; ken on kylliksi voimakas työntäkkeeseen aineen kiven pois oman sisäisen pyhäkkönsä ovelta, hänessä on ylösnoussut Kristus.³⁾ ”Ihmisen Poika” ei ole orjavaimon — lihan — vaan totisen vapaan vaimon — Hengen⁴⁾ — lapsi, ihmisen omien tekojen lapsi ja hänen oman henkisen työnsä hedelmä.

Toiselta puolen eivät kristillisen ajanlaskun alettua Matteuksessa kuvatut edelläkäyvät tunnusmerkit ole milloinkaan sopineet ajankohtaan niin selvästi ja niin tuntuvasti kuin juuri meidän päiviimme. Koska kansa on noussut kansaa vastaan enemmän kuin tänä aikana? Koska nälänhädät — toinen nimi kurjalle köyhyydelle ja proletariaatin nälkiintyneille joukoille — ovat olleet julmempia, maanjäristykset lukuisampia ja samalla kertaa laajalle ulottuvampia kuin viime vuosina? Tuhatvuotisen valtakunnan odottajat ja lujauskoiset adventistit saarnatkoon saarnaamistaan (lihaantuneen) ”Kristuksen läheisestä tuleuksesta” ja valmistukoot vastaanottamaan ”maailman loppua”. Teosofit, — ainakin jotkut heistä, jotka ymmärtävät yleisesti odotettujen Avataarien, Messiaiden, Sosioshien ja Kristuksien salaisen merkityksen, — tietävät, ettei mikään ”maailman loppu”, vaan ”aikakauden täyttymys”, so. ajanjakson loppu on nyt nopeasti lähestymässä.⁵⁾ Jos lukijamme ovat unoh-taneet viime lokakuun Luciferissä olleen artikkelin ”Ajan merkit” loppulauseet, lukekoot ne uudestaan, jolloin he selvästi tulevat näkemään tämän erikoisen ajanjakson tarkoituksen.⁶⁾

Kerran toisensa perästä ovat ihmisystävälliset kristityt raamattunsa kuolleen kirjaimen palvojina tulkinneet varoituksen ”vääristä Kristuksista” ja profeetoista, jotka vievät ihmisiä harhaan, tarkoittavan mystikoita yleensä ja ennen kaikkea teosofeja. Mr. Pembergin äskeinen teos *Earth's Earliest Ages* (Maapallon varhaisimmat ajat) on siitä todistuksena. Yhtäkaikki näyttää päivänselvältä, että noita sanoja Matteuksen ym. evankeliumeissa tuskin voidaan sovit-taa teosofeihin. Sillä nämähän eivät ole koskaan sano-neet, että Kristus on ”siellä” tai ”täällä”, erämaassa tai

kaupungissa, vielä vähemmän minkään kirkon alttarin takaisessa ”sisäkammiossa”. Olivatpa he pakanoita tai kristityitä synnyltään, he kieltäytyvät materialisoimasta ja siten alentamasta puhtainta ja korkeinta olemassa olevaa ihanetta — symbolien symbolia — nimittäin ihmisen kuolematonta jumalaista Henkeä, nimitettäköön sitä Horukseksi, Krishnaksi, Buddhaksi tai Kristukseksi. Ei kukaan heistä vielä ole sanonut: minä olen Kristus, sillä länsimailla syntyneet tuntevat itsensä tähän mennessä vain ”krestiaaneiksi”,⁷⁾ vaikka kuinkakin pyrkisivät tullakseen ”kristiaaneiksi”, (kristityiksi) Hengessä. Jeesuksen yllä toistetut sanat sopivat kaikista parhaiten niille, jotka suuressa itserakkautensa ja ylpeydessään kieltäytyvät voittamasta itselleen oikeuden sellaiseen nimitykseen elämällä ensin ”Khreestoksen”⁸⁾ elämää, niille, jotka korskeasti julistautuvat kristityiksi (so. kunniaan kohotetuiksi, voidelluiksi) ainoastaan sen nojalla, että heidät on muutaman päivän vanhana kastettu. Voiko kukaan epäillä tämän huomattavan varoitukseen lausuneen miehen profeetallista näkemystä — katsellessaan niitä lukuisia ”vääriä profeettoja” ja (Kristuksen) valeapostoleita, joita nyt liikkuu kautta maailman? Nämä ovat lohkonet ainoan jumalaisen Totuuden katkelmiin ja yksin protestanttisessa leirissä murtaneet Ikuisen Totuuden kallion noin puoleen neljättäsataan kappaleeseen, jotka nyt edustavat eriuskoisten lahkojen joukkokuntaa. Jos otaksomme tuon lukumäärän pyöreissä luvuissa olevan 350 ja todistelun vuoksi oletamme, että edes yksi niistä omistaisi likimääräisen totuuden, *olisi kuitenkin vielä välttämättä 349 väärässä.*⁹⁾ Jokainen näistä väittää omistavansa Kristuksen yksinomaan omassa ”sisäkammiossaan” samalla kieltäen hänet kaikilta toisilta, kun taas totuus on, että suuri enemmistö kunkin lahkon seuraajista joka päivä kuolettaa Kristuksen aineen ristinpuulle — vanhojen roomalaisten ”häpeäpuulle” — tosiaankin!

Raamatun kuolleen kirjaimen palvonta on vain muuan laji *epäjumalanpalvelusta* eikä mitään muuta. Perustuksena oleva uskonkappale ei saata olla kaksinaamaisen Januksen muotoinen, ”Vanhurskauttaminen” *Kristuksen kautta* ei saata tapahtua itsekunkin valinnan mukaan *joko* ”uskolla” tai ”teoilla” ja niin ollen koska Jaakob II: 25 ja Paavali (Heb.

XI: 31) puhuvat ristiin,¹⁰) täytyy toisen niistä olla väärässä. Sentähden raamattu ei ole ”Jumalan Sana”, vaan sisältää korkeintaan erehtyväisten ihmisten ja *epätäydellisten* opettajain sanoja. Mutta *esoteerisesti* luettuna se sisältää, jollei koko totuutta, ainakin ”*ei mitään muuta kuin totuutta*”, minkä tahansa kuvaannollisen peitteen alla. Mutta: *quot homines tot sententiae*. (Niin monta mieltä kuin miestä.)

”Kristus-prinsiippi”, herännyt ja kirkastettu Totuuden henki, joka on kaikkiallinen ja ikuinen, todellinen *Khristos* ei voi joutua yhdenkään henkilön yksityisomaisuudeksi, — ei silloinkaan, kun tuo henkilö on suvainnut vaatia itselleen kunnianimen ”Kristuksen sijainen” tai toisen ja toisen valtiouskonnon ”Pää”. ”Khreestoksen” ja ”Khristoksen” henkiä ei voida rajoittaa mihinkään uskoon tai lahkoon vain sen takia, että kyseessä oleva lahko suvaitsee kohottautua kaikkien toisten uskontojen ja lahkojen yläpuolelle. Nimeä on käytetty niin suvaitsemattomalla ja ahdasmielisellä tavalla, etenkin meidän päivinämme, että kristinusko on ylpeyden uskonto par excellence, kunnianhimon astinlauta, rikkauden, petoksen ja vallan laiskanvirka, mukava tekopyhyiden peite. Jalo vanha nimitys, joka sai Justinus Marttyyrin sanomaan, että ”*paljas nimi*, joka omistetaan meille rikoksena, *leimaa meidät kaikista etevimmiksi*”,¹¹) se on nyt arvossa alennettu. Lähetysaarnaaja ylpeilee saadessaan aikaan ns. *kääntymyksen* pakanassa, joka tekee kristinuskosta *uskontunnustuksen*, mutta tuskin koskaan uskonnon; tulolähteen itselleen lähetyssrahastosta ja verukkeen, koska Jeesuksen veri on pessyt ne kaikki ennakolta puhtaaksi, jokaiselle pikkurikokselle juoppoudesta ja valheesta varkauteen saakka. Sama lähetysaarnaaja ei silti epäröisi julkisesti tuomita suurimman pyhimyksen iankaikkiseen kadotukseen ja helvetin tuleen, jos vain tuo pyhä mies on jättänyt läpikäymättä hedelmättömän ja mitättömän vesikasteen muodon asiaankuuluvine *huulirukouksineen* ja tyhjänpäiväisine juhlamenoineen.

Puhumme tahallamme ”huulirukouksista” ja ’tyhjistä ritualismista’. Harvat maallikkokristityt edes tuntevat *Kristus-sanan* tosi merkitystä; ja ne papit, jotka sattumalta sen tuntevat (he ovat näet kasvatetut siihen käsitykseen, että

sellaisten asioiden tutkiminen on *synnillistä*), pitävät tietonsa visusti salassa seurakuntalaisiltaan. He vaativat sokeata, ehdotonta uskoa ja *kieltävät kaiken tutkimisen, koska se juuri on anteeksiantamaton synty*, vaikkei mikään, mikä johtaa totuuden tietoon, saata olla muuta kuin pyhä. Sillä mitä on ”jumalainen viisaus” eli *Gnoosis* muuta kuin olennainen todellisuus luonnon esineiden haihtuvien ulkomuotojen takana — ilmenneen LOGOKSEN itse sielu? Minkä tähden ne, jotka pyrkivät ainoan ikuisen ja ehdottoman Jumaluuden yhteyteen, vavahtaisivat ajatellessaan tunkeilevansa sen salaisuuksiin — jos kuinkakin kauheisiin? Ja miksikä he käyttäisivät nimiä ja sanoja, joiden merkityskin on heille sinetillä suljettu salaisuus — paljas ääni? Senkö tähden, että häikäilemätön, valtaa tavoitteleva laitos nimeltä kirkko on nostanut hälinän joka kerta kun on sellaista yritetty ja aina koettanut tappaa tutkivan hengen nimittämällä sitä ’jumalanpilkaksi’? Mutta teosofia, ”jumalainen viisaus”, ei koskaan ole siitä hälinästä välittänyt, vaan aina seissyt rohkeana mielipiteittensä takana. Epäilijöiden ja uskonkiihkoisten maailma nimittääköön sitä — toiset tyhjäksi ism’iksi, toiset ”saatanismiksi”: milloinkaan he eivät sitä masenna. Teosofeja on sanottu ateisteiksi, kristinuskon vihaajiksi, Jumalan ja jumalien vihamiehiksi. He eivät ole sitä eikä tätä. Sentähden he ovat tänä päivänä päättäneet julkaista selvän esityksen aatteistaan, tunnustaa uskonsa ainakin monoteismiin ja kristinuskoon nähden sekä antaa puolueettoman lukijan arvostella heitä ja heidän herjaajiaan kummankin uskon omien ansioiden nojalla. Totuutta rakastava ihminen ei saata paheksua sellaista rehellistä ja vilpitöntä asioiden käsittelyä, eikä häntä häikäise mikään uusi valo, joka asiaa valaisee, vaikka hän muuten hämästyisi kuinka paljon tahansa. Päin vastoin sellaiset ihmiset ehkä kiittävät *Luciferiä*, jota vastoin ne, joista on sanottu ”*qui vult decipi decipiatur*” (ken tahtoo tulla petetyksi, tulkoon petetyksi), pysykööt petettyinä kaikin mokin!

II

Tämän lehden toimittajat haluavat tarjota sarjan kirjoituksia ”Uuden testamentin” kätkeystä eli esoteerisesta merkityksestä. Raamatua ei saada enemmän kuin mitään toistaakaan suurten maailmanuskontojen kirjaa eristää siitä allegoristen ja vertauskuvallisten kirjoitusten luokasta, jotka historian takaisista ajoista lähtien ovat, enemmän tai vähemmän peitettyssä muodossa, säilyttäneet vihkimysmysteereiden salaisia opetuksia. *Logia*’in (nyttemmin evankeliumien) alkuperäiset tekijät tiesivät varmaankin totuuden, vieläpä *koko* totuuden; mutta yhtä varmasti heidän seuraajiensa huolena oli vain uskonkappale ja muoto, jotka johtavat hierarkiseen valtaan, eikä ns. Kristuksen opetusten henki. Siitä on johtunut asteettainen väärennys. Niinkuin Higgins oikein sanoi, Paavalin ja Justinus Marttyyrin kristologiassa meillä on Vatikaanin esoteerinen uskonto, hienostunut gnostisismi kardinaaleille, karkeampi oppi kansalle. Jälkimmäinen — vielä enemmän materialisoituna ja väärennettynä — se vain on meille periytynyt meidän päivinämme.

Ajatus kirjoittaa tällainen sarja heräsi meissä lukiessamme lokakuun numerossa julkaisemamme kirjeen: ”Ovatko Jeesuksen suuhun pannut opetukset ristiriitaisia?”

Yhtäkaikki tämä ei ole mikään yritys missään suhteessa vastustaa tai heikentää sitä, mitä Mr. Gerald Massey lausui kritiikissään. Oppineen luennoitsijan ja tekijän osoittamat ristiriitaisuudet ovat liian silmiinpistäviä, jotta mikään saarnaaja tai Raamatun puolustaja pystyisi niitä kumoamaan; sillä mitä hän sanoi — tosin lyhyemmin ja pontevammin, — on samaa, mitä *I s i s U n v e i l e d* :issä (II osa, s. 201) sanottiin Josef Pandiran (eli Pantheran) jälkeläisestä talmudilaisen *S e f e r T o l d o t J e s h u n* mukaan. Mitä hän uskoo Raamatun ja Uuden testamentin epäilyttävästä luonteesta *n i i d e n n y k y i s e s s ä s a n a m u o d o s s a*, on sentähden samaa, mitä tämän kirjoittajakin uskoo. Kun ottaa huomioon äskeisen Raamatun tarkistelun, ja muuten sen monet tuhannet erehdykset, käänkösvirheet ja tekstinlisäykset (muutamat tunnustettuina, toiset salattui-
na), olisi todella sopimatonta vastustajan vetää ketään tilille siitä, että tämä kieltäytyy uskomasta kirkon hyväksymiä tekstejä.

Mutta tämän lehden toimittajat haluavat panna vastalauseensa käsillä olevan kritiikin erään lyhyen lausunnon johdosta. Mr. Gerald Massey kirjoittaa: "Mitä hyötyä on "Raamatunvalan" ottamisesta jonkin asian todistukseksi, jos kirja, jolla vannotaan, on kokoelma valheita, jotka jo ovat purkautuneet tai juuri ovat purkautumaisillaan?"

Niin kyvykäs ja oppinut symbologi kuin Mr. G. Massey ei varmaankaan nimittäisi "Kuolleitten Kirjaa" tai VEEDOJA tai mitään muuta vanhaa (pyhää) kirjaa "valhekokoelmaksi".) Miksikä hän ei silloin katsele samassa valossa kuin toisia Vanhaa ja vielä s u u r e m m a s s a m i t a s s a U u t t a testamenttia?

Kaikki ne ovat "valekokoelmia", jos niitä tulkitaan eksooterisesti kuolleen kirjaimen mukaan siten kuin vanhat ja ennen kaikkea uudenaikaiset teologiset sanansaivartelijat ovat tehneet. Jokainen näistä kirjoista on vuorostaan palvelut välikappaleena, jonka avulla tunnoton papisto on varmentanut valtansa ja saanut kannatusta kunnianhimoiselle poliitikalleen. Kaikki ovat edistäneet taikauskoa, tehneet jumalistaan verenhimoisia ja kaikenkieroavia Moolokkeja ja paholaisia, sekä opettaneet kansoja palvomaan jälkimmäisiä pikemmin kuin Totuuden Jumalaa. Mutta vaikka valeoppineiden viekkaasti keksimät uskonkappaleet ja tahalliset väärintulkinnat epäilemättä ovat "jo tyhjiin rauenneita valheita", ovat itse tekstit sinään universaalisten totuuksien kultakaivoksia. Mutta uskottomien ja syntisten maailmalle ne joka tapauksessa ovat olleet ja yhä ovat kuin ne mystiset kirjaimet, joita "ihmiskäden sormet" piirsivät Belsamarin palatsin seinälle: ne t a r v i t s e v a t D a n i e l i n , joka osaa ne lukea ja y m m ä r t ä ä . Yhtäkaikki T o t u u s ei ole suvainnut jättäytyä ilman todistajia. Paitsi suuria pyhien kirjojen vertauskuvakieleen vihityltä on joukko hiljaisia muinaisajan esoteeristen mysteereitten tutkijoita, heprean ym. kuolleiden kielten oppineita tutkijoita, jotka ovat omistaneet elämänsä ratkaistakseen maailmanuskontojen sfinksin arvoituksia. Ja vaikkei näistä tutkijoista yksikään vielä ole päässyt kaikkien niiden "seitsemän avaimen" perille, jotka avaavat suuren probleeman, he ovat kuitenkin löytäneet riittävän paljon voidakseen sanoa: on ollut o l e m a s s a yleismaailmallinen mysteerikieli, jolla kaikki

maailman Pyhät kirjat kirjoitettiin, Veedoista Ilmestyskirjaan, Kuolleitten Kirjasta Apostolien tekoihin. Eräs mysteerikielen avaimista — lukuja mittausopillinen avain¹³⁾ — on nyt joka tapauksessa löydetty; todellakin vanha kieli, joka tähän saakka on pysynyt salassa, mutta josta on olemassa runsaasti todistuksia, kuten kieltämättömät matemaattiset näytteet osoittavat. Jos Raamattua todella tyrkytetään ihmisille sen kuolleessa kirjaimellisessa merkityksessä, orientalistien uudenaikaisista löydöistä sekä riippumattomien tutkijoiden ja kabbalistien ponnistuksista huolimatta, on helppo ennustaa, että Euroopan ja Amerikan nykyinenkin uusi polvi on sen hylkäävä, samoin kuin kaikki materialistit ja loogikot ovat tehneet. Sillä mitä enemmän tutkitaan vanhoja uskonnollisia tekstejä, sitä selvemmin oivalletaan, että Uudessa testamentissa pohja ja perustus on sama kuin Veedoissa, egyptiläisessä jumalsyntyopissa ja mazdalaisissa allegorioissa. Sovitukset verellä — veriliitot ja veren siirrot jumalista ihmisiin ja ihmisistä uhrina jumalille — soivat ensimmäisenä perussävelenä jokaisessa kosmogoniassa ja teogoniassa; sielu, elämä ja veri olivat samanmerkityksisiä sanoja joka kielessä, eritoten juutalaisilla; ja veren antaminen oli elämän antamista. ”Moni (maantieteellisesti) toisilleen vieraiden kansojen legenda kertoo, kuinka vastikään luotu ihmiskunta sai sielun ja tajunnan jumalluojien verestä. Berosus mainitsee kaldealaisen legendan, jonka mukaan uusi ihmisrotu luotiin maan tomusta, johon sekoittui Belus-jumalan irtileikatusta päästä juokseva veri. Tästä syystä, selittää Berosus, ihmiset ovat järjellä varustettuja ja osallisia jumalaisesta tiedosta.”¹⁴⁾ Ja Lenormant on osoittanut (Beginnings of History, s. 52, muist.) orfilaisten sanoneen . . . ”että ihmisen aineeton osa, hänen sielunsa (elämänsä) sai alkunsa Dionysius Zagreuksen verestä, jonka . . . titaanit repivät palasiksi.” Veri ”herättää eloon kuolleen” so., metafyyysisesti tulkiten, antaa tietoisemmän elämän ja sielun aineen eli maan tomun ihmiselle, jollainen nykyaikainen materialisti on. Tuon sanoman ”totisesti sanon teille, jollette syö ihmisen pojan lihaa ja juo hänen vertansa ei teillä ole elämää itsessänne jne.” mystistä tarkoitusta ei kukaan käsitä eikä liioin ymmärrä sen todellista okkul-

tista arvoa, jollei hänellä ole hallussaan jotakin seitsemästä avaimesta, samalla välittäen sangen vähän Pyhästä Pietarista.¹⁵⁾

Nämä sanat — oli ne sanonut joko Jeesus Natsaretilainen tai Jeshua Ben Panthera — ovat vihityn sanoja. Ne on tulkittava kolmen avaimen avulla — yksi niistä avaa sielullisen oven, toinen fysiologisen ja kolmas maanpäällisten olentojen mysteerin, paljastamalla jumalien ja ihmisten erottamattomasti toisiinsa sekoittuneen synnyn ja kehityksen. Vilpittömästi hurskaat ja kaikki puolin kunnioitettavatkin kristityt ovat leimanneet mystikot antikristuksen palvelijoiksi, koska he ovat paljastaneet muutamia näitä totuuksia yksinomaisena silmämääränä näköälyperäisen ihmiskunnan pelastaminen materialismin ja pessimismin järjettömyyksistä.

Ensimmäinen avain, jota täytyy käyttää, jos haluaa paljastaa Kristuksen mystiseen nimeen sisältyviä pimeitä salaisuuksia, on se, joka avasi oven alkuperäisten arjalaisten, sa-bealaisten ja egyptiläisten muinaisiin mysteereihin. Yleismaailmallinen oli se gnoosis, jonka tilalle kristillinen järjestelmä astui. Se oli kaikua siitä alkuaikaisesta viisaudenuskonnosta, joka kerran oli ollut koko ihmiskunnan perintö; ja sentähden saattaa todellakin sanoa, että — puhtaasti metafysisesti katsoen — Kristuksen henki (jumalainen logos) oli läsnä ihmiskunnassa alusta alkaen. Klemensin Homilioiden (raamatunselitysten) tekijä on oikeassa; Khristoksen mysteeri — joka nyt otaksutaan Jeesus Natsaretilaisen opettamaksi — ”oli yhtä” sen kanssa, mitä alusta saakka oli ilmoitettu ”kyllin arvokkaalle”, kuten toistetaan toisessa luennossa.¹⁶⁾ Saamme tietää Luukkaan mukaan kirjoitetusta evankeliumista, että ”arvokkaat” olivat ne, jotka olivat vihityt gnoosiksen mysteereihin ja jotka ”luettiin kyllin arvokkaiksi” saavuttaakseen ”ylösnousemuksen kuolleista” tässä elämässä, . . . ”ne, jotka tiesivät, etteivät enää voisi kuolla, koska he olivat enkelien vertaisia Jumalan poikina ja ylösnousemuksen lapsina”. Toisin sanoen, ne olivat minkä tahansa uskonnon suuria adepteja; ja sanat sopivat kaikille niille, jotka, olematta vihittyjä, pyrkivät ja onnistuvat — persoo-

nallisten ponnistusten kautta elämään elämiseksi ja luonnostaan seuraavan henkisen valistuksen saavuttamiseksi — yhdistämään persoonallisuutensa — ”Pojan” — ”Isään”, yksilölliseen jumalaiseen henkeensä, sisäiseen Jumalansa... Tätä ”ylösnousemusta” eivät kristityt koskaan saata monopolisoida, koska se on jokaisen sielun ja hengen omaavan ihmisolennon synnynnäinen henkinen perintöoikeus riippumatta siitä, mikä tahansa on hänen uskontonsa. Sellainen yksilö on kristusihminen. Toiselta puolen ne, jotka mieluummin ovat tietämättä kristusprinssiipistä sisällään, pakostakin kuolevat uudestisyntymättöminä pakanoina — kasteesta, sakramenteista, huulienrukouksista ja dogmiuskosta huolimatta.

Voidakseen seurata tätä selitystä lukijan täytyy pitää mielessä, mikä todellinen muinaisaikainen merkitys sisältyy noihin kahteen erisanaiseen termiin *khreestos* ja *khristos*. Edellinen merkitsee varmasti enemmän kuin vain ”hyvä, erinomainen ihminen”, jota vastoin jälkimmäistä ei koskaan käytetty kenestä tahansa elävästä ihmisestä, vaan ainoastaan jokaisesta vihitystä hänen toisen syntymänsä ja ylösnousemuksensa hetkenä.¹⁷⁾ Ken löytää khristoksen itsestään, oivaltaen tämän ainoaksi ”tiekseen”, hänestä tulee *Kristuksen* seuraaja ja apostoli, vaikkei häntä koskaan olisi kastettu, vaikkei hän koskaan olisi kristittyä kohdannut ja vielä vähemmän nimittäisi itseään siksi.

III

Sana *khreestos* oli olemassa aikoja ennen kuin kristinuskosta oli mitään kuultukaan. On todettu, että viidennestä vuosisadasta e. Kr. lähtien Herodotos, Aiskylos ym. klassilliset kreikkalaiset kirjailijat sitä käyttivät niin hyvin asioista kuin henkilöistä puhuessaan.

Niinpä Aiskyloksella (Cho 1901) luumme **Manteymata pythokhresta**’ista, oraakkililauseista, joita pythialainen jumala antoi (Kreikkalais-englantilainen sanakirja) pythian kautta, ja **pythokhrestos** on *khrao*-verbistä johtuneen laatusanan yksikön nominatiivimuoto (Euripes, I on, 1218). Tästä alkuperäisestä sanankäytöstä johtuneita myöhempiä merkityksiä on monilukuisia ja erilaisia. Pakanalliset klassi-

kot ilmaisivat useampia käsitteitä teosanalla **khraomai**, ”kysyä neuvoa oraakkelilta”; sillä se merkitsee myös ”koh-talon ajama”, oraakkelin **tuomitsema**, merkityksessä sen **määräyksen** — eli ”**Sanan**” — **pyhänä uhrina**; koska **khrees-teeron** ei ole ainoastaan ”uhripaikka”, vaan myös ”oraakkelille tai sen hyväksi tehty uhri”.¹⁸⁾ **Khreestess** on oraakkelin esittäjä eli selittäjä, ”**profeetta, ennustaja**”;¹⁹⁾ ja **khreesteerios** on oraakkelille kuuluva eli oraakkelin palveluksessa oleva jumala eli ”mestari”;²⁰⁾ — kirkkoherra Farrarin vasta-vaiteista huolimatta.²¹⁾

Kaikki tämä todistaa, että nimitykset Kristus ja kristityt, jotka alkuaan tavailtiin **Krestus ja krestityt**,²²⁾ oli suorastaan lainattu pakanain temppelisanastosta ja merkitsivät samoja asioita. Juutalaisten jumala tuli nyt oraakkelin ja toisten jumalain tilalle; yleismäärittely ’**Khreestos**’ muuttui yhden ainoan henkilön erikoisnimeksi ja vanhasta juuresta muodostui uusia sanoja, sellaisia kuin **khreestiano**i ja **khreestoduulos** (Khrestoksen seuraaja eli palvelija). Tämän osoittaa juutalainen Filo, joka varmasti oli monoteisti ja joka käyttää samaa sanaa monoteistisiin tarkoituksiin. Hän näet puhuu **theokhreestoksesta**, ”Jumalain julistamasta”, ja **logia theokhreesta**’ista, ”Jumalan lausumista sanoista”, — mikä todistaa hänen kirjoittaneen (ensimmäisen vuosisadan e. Kr. ja ensimmäisen vuosisadan j. Kr. välisellä) ajalla, jolloin ei kristityitä eikä krestityitä tunnettu näillä nimillä, vaan jolloin he vielä nimittivät itseään natsareeneiksi. Huomattava ero noiden kahden sanan välillä: **khrao**, ”kysyä neuvoa tai saada vastaus jumalalta eli oraakkelilta” (**khreo** on sanan vanhempi joonilainen muoto) ja **khrio**, ”hieroa, voidella” (josta nimitys khristos), ei ole estänyt kirkonmiehiä omaksumasta ja muodostamasta Filon sanasta **theokhreestos** tuota uutta termiä **theokhristos**, ”Jumalan voitelema”. Sitten dogmaattisia tarkoituksia varten mitä yksinkertaisimmalla tavalla kirjain ee muutettiin i-kirjaimeksi, kuten olemme nähneet.

Khreestos-sanana maallinen merkitys esiintyy klassillisessa kreikkalaisessa kirjallisuudessa kauttaaltaan rinnan mysteereissä sille annetun merkityksen kanssa. Demosthenes sanoessaan **oo khreeste** (330, 27) tarkoittaa sillä yksinkertaisesti ”sinä kunnan mies”; Platon (Faid. 264 B) sanoo

Khreestos ei hoti eegei — ”sinä olet oivallinen ajattellessasi . . .” Mutta temppelien esoteerisessa sanastossa ”khrestos”²³) (joka samoin kuin partisiippi **khresteis** samaa sääntöä noudattaen ja saman merkityksisenä on johtunut verbistä **khraomai**, kysyä jumalalta neuvoa) vastaa meidän käyttämääme nimitystä adepti, myös korkea **tsheela** eli opetuslapsi. Tässä merkityksessä sitä käyttävät Euripides (I on, 1320) ja Aiskylos (I c.) Tämä nimitys annettiin niille, joita jumala, oraakkeli tai kuka tahansa korkeampi oli julistanut joksikin, siksi tai täksi. Annettakoon esimerkki.

Pindaroksen (ss. 4—10) käyttämät sanat **khreesen di-kisteera** merkitsevät: oraakkeli **julisti** hänet uutisasukkaaksi. Tässä tapauksessa kreikankielen henki myöntää, että sillä tavalla kuulutettua miestä nimitetään **khrestokseksi**. Sen tähden tätä termiä käytettiin jokaisesta opetuslapsesta, jonka joku mestari oli siksi tunnustanut, ja myös jokaisesta hyvästä ihmisestä. Mutta kreikankieli tarjoaa kummallisia etymologioita. Kristillinen jumaluusoppi on suvainnut päättää, että **Khristos**-nimi on katsottava johtuneeksi sanasta **khrioo, khrisoo**, ”voidella tuoksuvilla voiteilla tai öljyllä”. Mutta tällä sanalla on monta merkitystä. Totta kyllä käyttää Homeros sitä merkityksessä ”hieroa ruumista öljyllä kylpemisen jälkeen” (Iliadi, XXIII, 186; myös **Odysseia**, IV, 252), niinkuin toisetkin vanhan ajan kirjailijat sitä käyttivät. Kuitenkin sana **khristees** merkitsee pikemmin **valkaisija, valkomaalaja**, jota vastoin **khrestees** merkitsee pappi ja profeetta, joka nimitys paljon paremmin sopii Jeesukselle kuin ”voideltu”, koska, kuten Nork evankeliumien auktoriteetilla osoittaa, häntä ei koskaan voideltu, ei kuninkaaksi eikä papiksi. Lyhyesti sanoen koko tämän järjestelmän alla piilee syvä mysteeri, jonka, kuten yhä väitän, ainoastaan perinpohjainen **pakanallisten** mysteereiden tunteminen, saattaa paljastaa, ²⁴) Tärkeätä ei ole tässä kohdin, mitä varhaiset kirkkoisät vakuuttavat tai kieltävät, sillä heillä oli mielessään määrätty tarkoitusperä, vaan pikemminkin, mitä todistuksia meillä on siitä todellisesta merkityksestä, minkä vanhat kansat antoivat noille kahdelle sanalle **khreestos** ja **khristos**, sillä heillä ei ollut mitään tarkoitusta silmämääränään eikä sen tähden mitään salattavaa eikä vääristeltävää, joten heidän todistuksensa on luonnollisesti

luotettavampi. Tämä todistus on hankittavissa siten, että ensin tutkimme, minkä merkityksen klassikot antoivat näille sanoille ja sitten etsimme niiden oikeata merkitystä mystillisessä vertauskuvakielessä.

IV

KHREESTOS, kuten jo huomautettiin, on erilaisissa merkityksissä käytetty sana. Se kuvaa sekä Jumaluutta että Ihmistä. Edellisessä merkityksessä sitä käytetään evankeliumeissa, esim. Luukk. VI, 35, jossa se merkitsee »hyvä» ja »laupias»: »*khreestos estin epi tuus* jne., ja Pietarin ensimmäisessä epistolassa (II, 3), jossa sanotaan: »Herra on hyvä», *khreestos ho kyrios*. Toiselta puolen Clemens Alexandrinus sanoo sen merkitsevän vain hyvää ihmistä; so. kaikki, jotka uskovat *Krestukseen* (hyvään ihmiseen) ovat sekä olemukseltaan että nimeltään kristittyjä, so. »hyviä ihmisiä» (Strom., lib. II). Clemensin vaiteliaisuus oli aivan luonnollinen, koska hänen kristillisyytensä, kuten King oikein huomauttaa kirjassaan *Gnostics*, oli väin oksastus hänen alkuperäisen platonisminsa läheisluontoiseen runkoon. Hän oli Vihitty uusplatoonikko, ennen kuin hänestä tuli kristitty, joka seikka ei voinut vapauttaa häntä vaitiololupauksestaan etääntyi hän kuinka kauas tahansa alkuperäisistä kantsantokannoistaan. Ja teosofina ja *gnostikkona, tietäjänä*, Clemensin on täytynyt tietää, että *Khristos* oli »Tie», jota vastoin *Khreestos* oli yksinäinen vaeltaja, joka kulki tuota »Polkua» lopullista päämääräänsä kohti, mikä oli *Khristos*, »*TOTUUDEN*» kirkastettu Henki, johon yhtyessään sielu (Poika) tulee yhdeksi (Isä) Hengen kanssa. Että Paavali tämän tiesi, on varma, sillä hänen omat lausuntonsa sen todistavat. Sillä mitä sanat *palin oodinoo mekhris uu morfoothee Khristos en hymiin* eli hyväksytyissä käännöksissä »minun jälleen täytyy kivuin synnyttää, kunnes Kristus saa muodon teissä» — mitä ne muuta tarkoittavat kuin »kunnes te löydätte Khristoksen itsessänne ainoana 'tienänne'», niinkuin me esoteerisesti käännämme? (Kts. Epist. Galatalaisille, IV, 19 ja 20).

Siten Jeesus, oli hän kotoisin joko Nasaretista tai Lydasta, ²⁵⁾ kieltämättä oli Khreestos — yhtä varmasti kuin hän ei koskaan eläessään ennen viimeistä koettelemustaan ollut oikeutettu Khristos-nimitykseen. Ehkä oli, niin kuin Higgins olettaa, että Jeesuksen ensimmäinen nimi kukaties oli *khreisos*, toinen *khreesos* ja kolmas *khrisos*. ”Sana *khreisos* oli käytännössä, ennen kuin kirjain *eeta* oli kielessä.” Mutta Taylorin (vastauksessaan Pye Smith’ille s. 113) mainitaan sanoneen: »SUOSITTELEVA nimitys *Khrestus* . . . ei merkinnyt muuta kuin hyvä ihminen.»

Tässä taas joukko vanhan ajan kirjailijoita voidaan esittää todistajiksi siitä, että *Khristos* (eli pikemmin *Khreistos*) oli rinnan *khreesos*-sanana kanssa laatunimi, joka omistettiin pakanoille ennen kristillistä ajanlaskua. *Philopatris* sanoo: »ei *tykhoi khreestos kai en ethnesin*, so. »jos *khreestos* sattumalta on pakanainkin kesken» jne.

Apologia’nsa kolmannessa luvussa Tertullianus paheksuen ilmoittaa, että sana *christianus* (kristitty) on johdettu viekkaan tulkinnan kautta; ²⁶⁾ toiselta puolen toht. Jones antaa sen hyvien lähteitten vahvistaman tiedon, että »*khreesos*-nimen antoivat Kristukselle gnostikot, vieläpä uskottomatkin», sekä vakuuttaa meille, että oikean nimen pitäisi olla *Khrisos* — siten toistaen ja kannattaen aikaisten kirkkoisien »hurskasta petosta», joka johti koko kristillisen järjestelmän lihallistuttamisen. ²⁷⁾ Mutta minä aion näyttää — mikäli heikkojen voimieni ja tietojeni puolesta kykenen, — mikä todellinen merkitys on kaikissa noissa sanoissa piillyt. Khristos oli »Kristus-tila» oli aina »mahaatma-tilan» synonyymi, merkiten ihmisen yhtymistä hänen sisässään olevaan jumalaiseen periaatteeseen. Kuten Paavali sanoo (Efes. III, 14): *katoikeesai ton Khriston dia tees pisteos en tais kardiais hymoon*, »jotta löytäisitte Kristuksen sisäisessä ihmisessä tiedon kautta» — ei uskon, kuten on käännetty, sillä *pistis* on »tieto», kuten edempänä osoitetaan.

Onpa toinenkin ja vielä painavampi todistus, että nimi *Khristos* on esikristillinen. Se tavataan erythrealaisen Sibyllan profetiassa, jossa luemme IEEUSUS KHREISTOS THEUU HYIOS SOOTEER STAUROS. Esoteerisesti luet-

tuna tämä jono merkityksettömiä erillisiä sanoja, joita syrjäinen ei ymmärrä, sisältää todellisen ennustuksen — joka vain ei koske Jeesusta — ja säkeen vihityn mystisestä katkismuksesta. Ennustus tarkoittaa Totuuden Hengen (Khristoksen) tuloa maan päälle, jonka tulemisesta — mikä, kuten sanottu, ei ole tekemisessä Jeesuksen kanssa — alkaa Kultainen Aika; säkeistö viittaa siihen, kuinka välttämätöntä on kulkea lihan eli aineen ristiinnaulitsemisen läpi, ennen kuin voi saavuttaa sisäisen (eli subjektiivisen) teofanian eli teopneustian autuaallisen tilan. Esoteerisesti luettuina sanat leesus *Khreistos Theuhyios sooteer stauros*, jotka sanasta sanaan merkitsevät »Jeesus Kristus, Jumalan Poika, Vapahtaja, Risti», tarjoavat mitä oivallisimman naulakon, johon kristillinen profetia voidaan ripustaa, mutta ne ovat *pakanallisia* eivätkä kristillisiä.

Jos vaaditaan selitystä nimestä JESUUS KHREISTOS, kuuluu vastaus: tutkikaa mytologiaa, vanhojen ns. »mielikuvituksia», ja ne suovat teille avaimen. Pohtikaa Apolloa, auringonjumalaa, ja »Parantajaa» ja allegoriaa hänen pojastaan Janus (eli Ion), joka oli hänen pappinaan Delfoissa ja jonka kautta yksin rukoukset saattoivat kohota kuolemattomien jumalien korviin, ja hänen toista poikaansa *Asklepiosta*, jota nimitettiin *Soteeriksi* eli Vapahtajaksi. Tässä on palanen esoteerista historiaa, jonka vanhat kreikkalaiset runoilijat kirjoittivat vertauskuvallisella korukielellä.

Khriisan (kirjoitetaan nykyään Crisa) kaupunki²⁸⁾ rakennettiin Kreusan (eli Creusan) muistoksi (Kreusa oli kuningas Erekhtheyksen tytär ja Januksen eli Ionin äiti Apollon kautta), ja myös Januksen välttämän vaaran muistoksi.²⁹⁾ Kerrotaan, että äiti hylkäsi poikansa ja piilotti hänet luolaan »salatakseen häpeänsä, koska hän neitsyeenä oli synnyttänyt pojan», mutta että Januksen löysi Hermes, joka toi lapsen Delfiin ja kasvatti hänet hänen isänsä pyhäkön ja oraakkelin turvissa; täällä Januksesta Khreesis-nimisenä ensin tuli *Khreestis* (pappi, ennustaja, vihitty) ja sitten melkeinpä *Khreesteeion* eli »pyhä uhri»,³⁰⁾ kun hän oli joutua oman äitinsä myrkyttämäksi, joka häntä ei tuntenut, vaan oraakkelin hämärän viit-

tauksen nojalla mustasukkaisuudessaan luuli häntä miehensä pojaksi. Janus ajoi äitiään takaa tappaakseen hänet, aina pyhäkön alttarille saakka, mutta äiti pelastui, kun pythia paljasti molemmille heidän sukulaisuutensa salaisuuden. Tämän niukan pelastumisen muistoksi Kreusa, äiti, rakensi Khriisan eli Crisan kaupungin. Sellainen on allegoria, ja se kuvaa vain vertauskuvallisesti vihkimyksen koettelemuksia.³¹⁾

Ottamalla täten huomioon, että Janus, auringonjumala ja Apollon, auringon poika, merkitsee »vihkijä» ja »Valon Porttien (eli mysteereiden salaisen viisauden) Aukaisija»; että hän on syntynyt Krisasta (esoteerinen *Khriis*) ja että hän oli *Khreestos*, jonka kautta Jumala puhui; että hän vihdoinkin oli Ion, joonilaisten kantaisä, ja, kuten jotkut sanovat, Asklepioksen, toisen Apollon pojan, eräs *olemuspuoli*, — on helppo saada kiinni Ariadne-langan päästä tässä vertauskuvien labyrintissa. Tässä ei kuitenkaan ole tarkoitus osoittaa syrjäpolkuja mytologiassa. Riittää, kun osoitamme, mikä yhteys vallitsee kaukaisen muinaisuuden tarunomaisten henkilöiden ja niiden myöhempien satujen välillä, jotka ovat huomattavissa meidän sivistyskautemme alussa. Asklepios (Esculapius) oli jumalainen lääkäri, »Parantaja», »Vapahtaja», *Sooteer*, kuten häntä nimitettiin; sama nimitys annettiin myös Delfin Janukselle; ja IASO, Asklepioksen tytär, oli parantamisen jumalatar, jonka suojeluksessa hänen isänsä temppelissä olivat kaikki vihkimyskokelaat, noviisit eli *khreestoi*, joita nimitettiin »Iason pojiksi». (Kts. nimeä varten Aristofaneen *Plutus*, I, 701).

Jos nyt muistamme, ensinnäkin, että Jeesuksen nimet eri muodoissaan, kuten Iasius, Iasion, Jason ja Iasus, olivat sängen tavallisia vanhassa Kreikassa, etenkin Jasiuksen jälkeläisten (JASIDEIN) kesken, samaten kuin lukuisat »Iasonin pojat», *mystai* ja tulevat *epoptai* (vihityt), — miksikä emme lukisi noita Sibyllan Kirjan arvoituksellisia sanoja niiden oikeassa valossa, joka ei ollut missään tekemisissä kristillisen profetian kanssa? Salainen oppi opettaa, että kaksi ensimmäistä sanaa *Iesus Khreistos* merkitsevät vain »Iason poika, Khreestos» eli oraakkeli-jumalan palvelija. Itse asiassa *Iaso on joonilaisella mur-*

teella Ieso ja sana *Ieesuus* vanhassa muodossaan merkitsee vain »Iason eli Ieson poika», »parantaja», so. *ho Ieesos (hyios)*. Ei ole mitään syytä tällaista tulkintaa vastaan eikä liioin sitä vastaan, että nimi kirjoitetaan *Ieso* eikä *Iaso*, sillä Iaso on *attikalainen* muoto ja niin ollen väärä, koska nimi on *joonilainen*. »Ieso», josta »ho Ieesuus» (Iason poika) — huom. *genetiivi* eikä *nominatiivi* — on *joonilainen* eikä voi muuta olla, jos Sibyllan Kirjan ikä otetaan huomioon. Eikä erythrealainen sibylla voinut tavalla sitä toisella tavalla, koska hänen asuinpaikkansa Erythrea oli kaupunki Joniassa (sanasta Ion eli Janus) vastapäätä Khiosta; ja koska *joonilainen* muoto oli vanhempi *atiikalaista*.

Sytjäytämme tässä tapauksessa nykyään niin kuuluisan sibyllalaisen lauseen mystisen merkityksen ja tulkitsemme sen ainoastaan sanallisesti: silloin, kaiken sen nojalla mitä on sanottu, tähän asti niin salaperäiset sanat kuuluvat: Iason poika, *Khreestos* (pappi, eli palvelija) nim. *Jumalan* (Apollon) *Pojan* (palvelija), *Pelastaja* (aineen eli lihan) *Rististä*.³² Todellakaan ei ole toivoa siitä, että kristinuskoa koskaan käsitettäisiin, ennen kuin viimeinenkin dogmatismien jäte on siitä pois pyyhkäisty ja kuollut kirjain uhrattu ikuiselle Totuuden Hengelle, joka on Horus, joka on Krishna, joka on Buddha yhtä suuressa määrin kuin se on gnostilainen Khristos ja Paavalin tosi Kristus.

(Huom. H. P. B:n nerokas selitys jääköön arvoonsa; nykyiset historialliset tutkijat ovat sitä mieltä, että kyseessä oleva Sibyllan Kirjan lause on kristillisestä kädestä lähtenyt uskon vahvistus ihmeellisen ennustuksen muodossa, siis toisin sanoen luettava katolisen kirkon lukuisien »hurskasten petosten» joukkoon. Mutta ehkä myöhempi tutkimus tulee päinvastaisiin tuloksiin.)

P. E.

V

Kirjassaan *Travels* (Matkoja) tekijä, tohtori Clarke, kuvaa löytämäänsä pakanallista muistopatsasta.

»Pyhäkössä, alttarin takana, näimme katkonaisia jätteitä *marmorisesta katederista*, jonka selkäpuolella tapasimme seuraavan kirjoituksen tarkasti sen muotoisena kuin se tässä toistetaan, koska ei ainoakaan osa siitä ollut vahingoittunut tai hävinnyt, ja tämä on ehkä ainoa tunnettu esimerkki hautakirjoituksesta, joka on tavattu niin huomattavan muotoisessa muistopatsaassa».

Kirjoitus oli seuraava: *Khreestos prootuu Thessalos Larissaios Pelasgiotees Etoon* eli »Khreestos, ensimmäinen, Tessalonialainen Larissasta, pelasgi, 18 vuotta vanha sankari»; *Khreestos ensimmäinen (prootuu)*, miksi? ³³). Sana-tarkasti luettuna kirjoituksessa ei ole paljontaan järjeä; mutta esoteerisesti tulkittuna se on täynnänsä sisältöä. Kuten tohtori Clarke osoittaa, tavataan sana *Khreestos* melkein kaikkien muinaisten larissalaisten hautakirjoituksissa; mutta sen edellä käy aina henkilönimi. Jos adjektiivinen *Khreestos* olisi ollut nimen perässä, se merkitsi vain »hyvä mies», kuolemanjälkeinen kohteliaisuudenosoitus vainajalle, jollaisia on usein luettavissa omilla nykyaikaisissa hautapatsaissamme. Mutta kun sana *Khreestos* on yksinään ja toinen sana »prootuu» sitä seuraa, saa koko inskriptio toisen merkityksen, varsinkin kun vainajaa vielä kuvataan »sankariksi». Okkultistin silmissä vainaja oli neofyytti (kokelas), joka oli kuollut 18:nä *kokelasvuotenaan* ³⁴) ja jolla oli paikkansa ensimmäisessä eli korkeimmassa opetuslapsi-luokassa suoritettuaan valmistavat kokeensa »sankarina», mutta joka oli kuollut ennen viimeistä mysteeriä, joka olisi tehnyt hänestä »*Khristoksen*», *voidellun*, ihmisen, jossa *Khristoksen* eli Totuuden henki eläisi. Hän ei ollut saapunut »Tien päähän», vaikka sankarillisesti oli voittanut valmistavien teurgisten kokeitten kauhut.

Olemme täysin oikeutetut lukemaan kirjoituksen tällä tavalla kuultuamme, mistä paikasta tohtori Clarke löysi sen; tämä oli nimittäin, niinkuin *Godfrey Higgins*

huomauttaa, siinä, »missä odottaisin sen löytäväni, Delfoissa IE — Jumalan temppelissä», joka jumala kristityillä tuli Jah'iksi eli Jehovah'iksi, yhdeksi Kristus Jeesuksen kanssa. Se oli Parnassoksen juurella, eräässä gymnasiumissa, »lähellä Kastaalista lähdetä, joka juoksi Crisan raunioiden (luultavasti Crestona-nimisen kaupungin) ohi» jne. Ja taasen: »Juostessaan Kastaalisesta lähteestä se (joki) ensin erottaa gymnasiumin rauniot. . . Castron laaksosta», niinkuin luultavasti Delfin vanhasta kaupungistakin, joka oli Apollon suuren oraakkelin tyyssija, Krisan (eli Kreusan) kaupungin, suuren vihkimyskeskuksen paikka ja oraakkeliin nimittämien »Khreestosten» koti, jossa viimeisen ansio työn kandidaatit voideltiin pyhällä öljyllä³⁵), ennen kuin heidät vaivutettiin 49 tuntia kestävään transsiin (kuten vielä tänä päivänä on tapana Idässä), josta he nousivat kirkastettuina adepteina eli Khristoksina.

»Klemensin *Recognitiones* ilmoittaa, että isä voiteli poikaansa »öljyllä», joka oli otettu Elämän Puun rungosta ja tämän voitelon jälkeen häntä nimitettiin Kristukseksi», — josta kristitty nimi. Tämä puolestaan on egyptiläistä alkuperää. Horus oli isän voideltu poika. Tapa voidella häntä Elämän Puusta, jota muistopatsaissa kuvataan, on todella hyvin alkeellinen; ja egyptiläisen Horuksen jatkona oli gnostilainen Kristus, joka gnostilaisissa kivissä kuvataan välittävänä yhdyssiteenä *K a r e s f* in ja Kristuksen välillä ja myös kaksisukuisena Horuksena. (*Kristuksen nimi ja luonto*, Gerald Massey).

Mr. G. Massey näkee yhteyden kreikkalaisen Khristoksen eli Kristuksen ja egyptiläisen *K a r e s t i n*, »kuolemattomuuden muumiotyyppin» välillä ja todistaa sen sängen perusteellisesti. Hän aloittaa sanomalla, että egyptinkielellä »Totuuden Sana» on *Ma — K h e r u* ja että se on Horuksen arvonimi. Siten Horus, kuten hän osoittaa, oli Kristuksen edelläkävijä Totuuden Sanan, Logoksen eli ihmiskunnan jumalaisen luonnon ilmituojan lähettinä. Samassa artikkelissa hän kirjoittaa seuraavasti:

»Gnosiksella oli kolme puolta, tähtitieteellinen, henkinen ja opillinen ja kaikki kolme voidaan yhtäläistyttää

Egyptin Kristukseen. Tähtitieteellisessä tulkinnassa Orion-sikermää nimitetään S a h u k'si eli m u u m i o k s i. Horuksen sielun kuvattiin nousevan kuolleista ja astuvan taivaaseen Orionin tähdissä. Muumiokuva oli »se, joka oli säilytetty, pelastettu» ja sen tähden Vapahtajan, kuolemattomuustyyppin henkilökuva. Tätä vainajan muotokuvaava kannettiin, kuten Plutarkhos ja Herodotos kertovat meille, ympäri egyptiläisissä pidoissa, jolloin vieraita pyydettiin sitä katselemaan sekä syömään ja juomaan ja olemaan onnellisia, koska hekin kuollessaan tulivat siksi mitä kuva symbolisoi — nimittäin kuolemattomiksi. Tätä Kuolemattomuuden perikuvaa nimitettiin K a r e s t i'ksi eli K a r u s t'iksi, ja se oli egyptiläinen Kristus. K a r e s merkitsi balsamoida, voidella, tehdä ruumis ikuisen kuvaksi ja valmiiksi tehtynä sitä nimitettiin K a r e s t'iksi, niin että tässä ei ole vain kysymys nimestä toisen asemasta, K a r e s t'ista K r i s t u k s e n asemasta.

»Tämä K a r e s t i n kuva käärittiin saumattomaan kudokseen, siis Kristuksen vaatteeseen. Oli side kuinka pitkä tahansa — ja muutamat muumiositeet ovat auki käärittäessä olleet tuhatkin kyynärää pitkät, — oli se alusta loppuun ilman saumaa . . . Nytpä tämä egyptiläisen K a r e s t i n saumaton vaate on sangen puhuva mystisen Kristuksen perikuva, joka evankeliumeissa tulee historialliseksi saumattoman takin eli khitoonin käyttäjänä; tätä seikkaa ei kreikkalainen eikä hebrealainen sana täydelleen selitä, mutta sen selittää egyptiläinen K e t u (kangas) ja se saumaton vaate eli kääre, joka tehtiin ikuista käyttöä varten ja joka oli muumiolla, Egyptin hautakammioiden kuolemattomuuskuvalla, Kristuksella.

»Lisäksi Jeesuksen kuolema sovitetaan K a r e s t i n valmistusta varten annettujen ohjeiden mukaiseksi. E i ainoatakaan luuta saa rikkoa. Oikea K a r e s t on oleva täydellinen joka jäsenessään. »Tämä on hän, joka astuu ulos terveenä, jota ihmiset eivät tunne, on hänen nimensä».

Evankeliumeissa Jeesus nousee jälleen jokainen jäsen ehjänä, kuten täydellisesti säilytetty K a r e s t todistaakseen muumion fyysistä ylösnousemista. Mutta alkuperäisessä egyptiläisessä tekstissä muumio muuttuu. Vai-

naja sanoo: Minä olen hengeksi muuttunut. Olen tullut sieluksi. Nousen jumalana. Tämä muuttuminen henkiseksi kuvaksi, K a'ksi, on jäänyt pois evankeliumista.

»On erittäin huomattava seikka, että nimi kirjoitettiin latinaksi Chrestus, sillä sen kautta voin todistaa yhteyden egyptiläisen K a r e s t' in eli K a r u s t' in kanssa, joka oli Kristuksen nimi balsamoituna muumiona, mikä puolestaan oli ylösnousemuksen kuva egyptiläisissä haudoissa, kuolemattomuuden tyyppi, Horuksen vertauskuva, joka nousi ylös ja valmisti polun hautakammioista niille, jotka olivat hänen opetuslapsiaan eli seuraajiaan. Muuten tämä K a r e s t' in eli m u u m i o - K r i s t u k - s e n p e r i k u v a t o i s t u u R o o m a n k a t a k o m - b e i s s a . Ei mitään kuvaa, joka esittäisi Jeesuksen oletettua historiallista ylösnousemusta ole tavattu yhdessäkään varhemmassa kristillisessä muistomerkinä. Mutta tämän puuttuvan seikan sijasta tapaamme kohtausten, joka esittää Latsaruksen kuolleista herättämistä. Tätä kuvataan toistamiseen tyypillisenä ylösnousemuksena, kun kerran ei ole mitään todellista kuvaa! Kohtaus ei ole aivan yhdenmukainen evankeliumin haudasta herättämisen kanssa. Se on puhtaasti egyptiläinen, ja Latsarus on egyptiläinen muumio. Siten Latsarus, joka esityksessä on ylösnousemuksen muumiotyyppi; Latsarus on K a r e s t , joka oli egyptiläinen Kristus ja jota gnostilainen taide Rooman katakombeissa kuvaa gnostilaisen Kristuksen muotona, joka ei ollut historiallinen henkilö eikä voinut tulla siksi.

»Lisäksi, koska asia on egyptiläistä alkuperää, on luultavaa, että nimi on johdettu egyptinkielestä. Niin ollen Lats (sama kuin Ras) merkitsee tulla nostetuksi ylös, kun taas a r u on muumio nimeltään. Kreikkalaisen s-päätteen kanssa tästä tulee Latsarus. Kun tarua inhimillistytään, muuttuu Rooman ja Egyptin haudoissa tavattu ylösnousemuksen tyypillinen kuvaus kertomukseksi Latsaruksesta, joka herätettiin kuolleista. Tämä Kristuksen Karest-tyyppi ei katakombeissa rajoitu Latsarukseen.

»Karest-tyypin avulla voidaan sekä Kristuksen että kristittyjen alkuperä etsiä Egyptin vanhoista hautakammioista. Muumio tehtiin Kristuksen kaltaiseksi. Se oli

Kristus nimeltään ja sama kuin kreikkalaisten inskriptioiden K h r e e s t o i. Siten kunnioitetut vainajat, jotka nousivat kuolleista Horus-Makherun, Totuuden Sanan seuraajina, havaitaan kristityiksi, h o i k h r e e s t o i, egyptiläisissä muistomerkeissä. Ma — K h e r u-nimitys omistetaan aina niille uskollisille, jotka voittavat elämän kruunun ja kantavat sitä siinä juhlatilaisuudessa, jota nimitetään »Tule sinä minun luokseni» — Horus Vanhurskautajan kutsu niille, jotka ovat »hänen isänsä Osiriksen siunaamia» — toisin sanoen h o i k h r e e s t o i'lle kristityille maan päällä.

»Viidenneltä vuosisadalta olevassa Jumalanäidin ja lapsen kuvassa, joka löydettiin St. Valentinuksen kirkkomaalta, o n laatikossa eli seimessä makaava vastasyntynyt lapsi myöskin K a r e s t eli muumiotyypin ja lisäksi vielä sama-kuin aurinkotarun jumalainen lapsi, koska auringon kehrä ja päiväntasauksen risti näkyvät lapsen päällä takana. Siten historiallisen uskon kristuslapsi on syntynyt ja saa näkyvän alkunsa kuolleen Kristuksen K a r e s t-kuvasta, joka oli ylösnousemuksen muumiotyypin Egyptissä tuhansia vuosia ennen kristillistä ajanlaskua. Tämä tekee kaksinkertaiseksi todistuksen siitä, että kristittyjen katakombien Kristus oli jäännös Egyptin K a r e s t'istä.

»Lisäksi Didron osoittaa, että oli olemassa Kristuksen muotokuva, jossa hänen ruumiinsa oli m a a l a t t u p u n a i s e k s i ³⁶). Kansanomainen perintätieto sanoi, että Kristus o l i punaverinen. Tätäkin voitaneen selittää muumiokristuksen jäännöksenä. Alkuperäinen tapa oli tehdä esineistä tabu maalaamalla punaisiksi. Kuollut ruumis siveltiin punaisella okralla — sangen alkeellinen tapa valmistaa muumio eli voideltu. Siten Ptah-jumala sanoo Ramses II:lle, että hän on » a n t a n u t u u d e n m u o d o n l i h a l l e e n k e i n o t e k o i s e l l a s i n n o o p e r i l l a ». Tätä voitelemista puna-okralla nimitävät maorit K u r a'ksi; he myös tekivät Karestin eli Kristuksen.

»Näemme muumiokuvan jatkuvan perintönä toistakin linjaa pitkin, kun saamme kuulla, että niihin turmiolisiin kerettiläisyyksiin ja kuolemansynteihin, joista temp-

peliritareita syytettiin, kuului mm. jumalaton tapa palvoa muumiota, jolla oli punaiset silmät. Heidän epäjumalankuvansa, Baphomet nimeltään, arvellaan myös olleen muumion . . . Muumio oli aikaisin inhimillinen Kristuskuva.

»En epäile, etteivätkö vanhat roomalaiset *C h a r i s t i*-nimisen juhlat olisi alkuperältään sukua *K a r e s t i n* ja *E u k h a r i s t i a n* (ehtoollisen) kanssa, koska niitä vietettiin kuolleiden sukulaisten ja omaisten nimien kunniaksi, joidenka takia he sopivat keskenään ystävällisessä kokoontumisessa kerran vuodessa . . . Tästä meidän siis on etsittävä oleellinen yhtymäkohta egyptiläisen Kristuksen, kristittyjen ja roomalaisten katakombien kesken. Nämä kristilliset mysteerit, joita tietämättömät selittävät selittämättömiksi, voidaan selittää gnostilaisuuden ja mytologian avulla, mutta ei muuten. Eivät ne ole käsittämättömiä inhimilliselle järjelle, niinkuin niiden epäpätevät, joskin korkeasti palkatut selittäjät meidän päivinämme väittävät. Tällähän asiattomat vain lapsellisesti puolustavat omaa avutonta tietämättömyyttään — he kun eivät koskaan ole omanneet gnoosista eli mysteeritiedettä, jonka avulla yksin voi näitä asioita selittää niiden luonnollisen alkuperän kanssa sopusoinnussa. Ainoastaan Egyptissä voimme päästä asian perille ja saavuttaa tietoa Kristuksen alkuperästä sekä luonnon että nimen puolesta, huomataksemme lopulta, että Kristus oli muumiotyyppi ja että meidän kristologiamme on muumioitua mytologiaa.»
(*A g n o s t i c J o u r n a l .*)

Ylläoleva on puhtaasti tieteelliseen todisteluun perustuva tulkinta, mutta ehkä juuri tuon tieteellisyyden takia hieman liian *m a t e r i a l i s t i n e n*, huolimatta siitä, että tekijä on tunnettu spiritisti. Okkultismi sinään tapaa samat mystiset elementit kristinuskossa kuin muissakin uskonnoissa, vaikka se yhtä päättävästi torjuu sen dogmaattisen ja *h i s t o r i a l l i s e n* luonteen. On tosiseikka, että nimissä *I e e s u u s* *h o k h r i s t o s* (kts. Ap. Teot V, 42, IX, 14; I Korint. III, 17 jne.) artikkeli *h o k h r i s t o s*-sanaa määräävänä todistaa tämän olevan pelkästään liikanimen, samaten kuin Fokionista puhuttaessa sanotaan

‘Fookioon ho khreestos’ (Plutarkhos V). Yhtä kaikki henkilö (Jeesus), jota sillä tavoin puhuteltiin — eli hän milloin tahansa, oli suuri Vihitty ja »Jumalan Poika».

VI

Sillä — sanomme sen uudestaan — liikanimi Khristos ja samaten ristiinnaulitsemiskertomus johtuvat edelläkäsneistä tapahtumista. Kaikkiällä, niin Intiassa kuin Egyptissä, niin Kaldeassa kuin Kreikassa, nämä legendat perustuivat samaan alkuperäiseen perikuvaan: logoktien vapaaehtoiseen uhraukseen — ja nämä l o g o i olivat säteitä yhdestä ja ainoasta Logoksesta, joka oli välitön ilmennyt emanaatio Ainoasta alatisalatausta Äärettömästä ja Tuntemattomasta ja jonka säteet ruumistuivat ihmiskuntaan. He suostuivat lankeamaan a i n e e s e e n, ja heitä nimitetään sen nojalla »Langenneiksi». Tämä on eräs noita suuria mysteereitä, joita tuskin voi koskettaa aikakauskirja-artikkelissa, mutta jotka sangen perusteellisesti tulen huomioimaan erikoisteoksessani S a l a i n e n O p p i.

Kun näin paljon on sanottu, voidaan vielä lisätä muutamia seikkoja, jotka koskevat noiden kahden nimen etymologiaa. Koska k h r i s t o s on Kreikassa adjektiivimuoto verbistä k h r i o o »voidella» voiteella eli salvalla ja on kristillisessä teologiassa saanut lopullisen merkityksen »Voideltu»; ja koska sanskritinkielinen k r i, joka on Krishna-nimen ensimmäinen tavu, merkitsee mm. »kaataa, voidella, peittää»³⁷⁾, voitaisiin Krishnasta yhtä helposti tehdä »voideltu». Kristilliset kielitieteilijät koettavat rajoittaa Krishna-nimen merkitystä johtamalla sen sanasta k r i s h, »musta»; mutta jos vertaillaan toisiinsa Khreestos-, Khristos- ja Krishna-nimiin sisältyviä sanskritin- ja kreikankielisiä juuria ja jos niiden yhtäläisyyttä tarkemmin analysoidaan, huomataan, että niillä kaikilla on sama alkuperä.³⁸⁾

»Bockh’in Kristillisissä Inskriptioneissa, joita on 1287, ei ole ainoatakaan esimerkkiä siitä, että nimeä varhemmin kuin kolmannella vuosisadalla olisi kirjoitettu muuten kuin Khreest tai Khreist. (»The Name and Nature of the Christ», kirj. G. Massey The agnostic Journalissa.)

Mutta minkään näiden nimien arvoituksesta ei päästä selville, kuten jotkut orientalistit arvelevat, pelkästään tähtitieteen avulla ja tuntemalla eläinradan merkkejä sukupuolisten symbolien yhteydessä. Sillä samalla kuin P u r a a n o i d e n tai B i b l i a n mystisten henkilöiden tai personoitumain tähtisymbolit täyttävät astronomian tehtäviä, samalla niiden henkiset vastatyypit hallitsevat maailmaa näkymättömästi, mutta sängen tehokkaasti. Ne ovat olemassa abstraktioina korkeammalla tasolla, ilmenneinä aatteina astraalisella ja tulevat miehellisiksi, naisellisiksi ja kaksisukuisiksi valloiksi tällä meidän alemmalla tasollamme. S k o r p i o n i, K h r e e s t o s - M e s h i a k i n a ja Leijona K h r i s t o s - M e s h i a a n a olivat paljon vanhempia kristillistä ajanlaskua vihkimyskokeissa ja -voitoissa mysteereiden kestäessä, sillä Skorpioni oli jälkimmäisten vertauskuva, Leijona puolestaan kuvasi totuuden »auringon» kunniakasta voittoa. Allegorian mystillis-filosofisen sisällön käsittää oivallisesti S o u r c e of M e a s u r e -kirjan tekijä, joka kirjoittaa: »Toinen (Khreestos) lähtee alas (Skorpionin) kuiluun (eli ruumistukseen kohdussa) maailman pelastukseksi; tämä oli Aurinko, joka kadotti kultaiset säteensä ja kruunattiin mustuneilla³⁹) (jotka kuvasivat tätä häviötä) orjantappuroilla; toinen oli voittoa Messias, joka kohosi taivaankaaren huipulle ja oli personoitu Juudan heimon leijonana. Molemmissa tapauksissa hänellä oli risti; toisella kertaa nöyryytyessä tilassaan (sukupuoliyhtymän poikana), toisella kertaa ohjaten sitä luomisen lakina, hänen itsensä ollessa Jehovah — dogmaattisen kristinuskon tekijän suunnitelmassa. Sillä niin kuin sama tekijä edelleen näyttää, Johannes, Jeesus, vieläpä Apollonius Tyanalainenkin olivat vain supistellun auringon historian esittäjiä »erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa».⁴⁰) Selitys, hän sanoo, »on kylläkin yksinkertainen, kun otetaan huomioon, että nimet Jeesus, hebreaksi Jsh, ja Apollonius eli Apollo ovat molemmat taivaalla olevan auringon nimiä, ja että pakostakin toisen historia hänen kulkiessaan merkkien kautta kaikkine kärsimystensä, voittojensa ja ihmeittensä personoimisineen, ei saata olla muuta kuin toisenkin historiaa, kun ker-

ran oli olemassa laajalle levinnyt yleinen tapa kuvata noita kulkuja personoimalla ne». Se että maallinen kirkko perustettiin Konstantinuksen toimesta ja että hänen säädöksensä mm. määräsi, »että auringon arvossa pidettävä päivä omistettaisiin kokonaan Jeesus Kristuksen palvonnalle sunnuntai-päivän nimisenä», osoittaa heidän tuossa »maallisessa kirkossaan» hyvin tietäneen, että »allegoria lepäsi tähtitieteellisellä pohjalla», kuten tekijä vakuuttaa. Toiselta puolen se seikka, että sekä Puranaat että Biblia ovat täynnänsä aurinko- ja tähtitieteellisiä vertauskuvia, ei sodi sitä toista tosi-seikkaa vastaan, että kaikki sellaiset kirjat näiden kahden lisäksi ovat suljettuja kirjoja oppineille, »joilla on arvovalta». (!) Eikä se koske siihen toiseen totuuteen, että nuo järjestelmät eivät ole kuolevaisen ihmisen tekoa eivätkä alkuperältään ja pohjaltaan hänen keksimiään.

Siten Kristus minkä nimisenä tahansa merkitsee enemmän kuin Karest, muumio, vieläpä enemmän kuin teologian »voideltu» ja valittu. Molemmat jälkimmäiset sopivat Khreestokselle, surujen ja vaikeuksien miehelle hänen fyysisessä, älyllisessä ja sielullisessa tilassaan, ja molemmat ovat tekemisissä hebrealaisen Maschia (josta Messias) tilan kanssa, niinkuin Fuerst ja The Source of Measures-kirjan tekijä selittävät sanan johdon ja synnyn⁴¹). Kristus on mysteeriden kärsivän Khreestoksen kunnian kruunu, niinkuin se on lopulliseen YHTEYTEEN pyrkijälle, kuuluipa hän mihin rotuun tai uskontoon tahansa. Totuuden Hengen tosi seuraajalle ei näin ollen paljon merkitse, elikö Jeesus ihmisenä ja Khreestoksena kristityksi nimitetyn ajanlaskun aikana vaiko ennen sitä vai eikö hän koskaan elänyt. Ihmiskunnan puolesta eläneitä ja kuolleita adepteja on ollut monina ja kaikkina aikoina, ja monet olivat vanhalla ajalla ne hyvät ja pyhät ihmiset, jotka kantoivat liika- eli arvonimenä Khreestos, ennen kuin Jeesus Natsaretilainen tai toisessa tapauksessa Jeesus (eli Jehoshua) Ben Pandira oli syntynyt.⁴²) Sentähden olkoon meidän hyvällä syyllä suotu tehdä se johtopäätös, että Jeesus tai Jehoshua — Sokrateen, Fokionin, Theodoruksen ym. Khreestokseksi, so. »hyväksi ja oivalliseksi» ni-

niitetyn miehen tavalla — oli lempeä ja pyhä Vihitty, joka näytti »Tien» Kristos-tilaan ja itse tuli siksi »tieksi» innokkaitten ihailijainsa sydämissä. Kristityt, samoin kuin kaikki »sankaripalvojat» ovat yrittäneet työntää taustaan kaikki toiset Khreestoi, jotka heistä ovat näyttäneet olevan *h e i d ä n* Ihmis-Jumalansa kilpailijoita. Mutta joskin *m y s t e e r e i d e n* ääni on vaiennut pitkänä aikoina Lännessä, joskin Eleusis, Memfis, Antium, Delfi ja Kresa ovat aikoja sitten muuttuneet haudoiksi sille tieteele, joka kerran oli yhtä suurenmoinen Lännessä kuin se yhä vielä on Idässä, — valmistetaan niille kuitenkin nykyään seuraajia. Elämme vuotta 1887, ja yhdeksästoista vuosisata lähenee loppuaan. Kahdennellakymmenellä vuosisadalla on outoja yllätyksiä varastossaan ihmiskuntaa varten, — ja kukaties se tulee olemaan viimeinen sitä nimeä.

VII

Ketään ei voida pitää kristittynä, ellei hän tunnusta, tai ellei otaksuta hänen tunnustavan, uskoa Jeesukseen kasteen kautta ja pelastukseen »Kristuksen veren kautta». Ollakseen ihmisten silmissä hyvä kristitty täytyy *conditio sine qua non'ina* (ehdottamasti) osoittaa uskoa kirkon julistamiin dogmeihin ja tunnustaa ne julkisesti; tämän tehtyään on ihminen vapaa viettämään yksityistä ja julkista elämää, joka on vuorisaarnassa ilmituotujen periaatteiden täydellinen vastakohta. Pääasia ja se mikä häneltä vaaditaan on, että hänellä on — tai *on olevinaan* — sokea usko ja kunnioitus oman kirkkonsa papillisia opetuksia kohtaan.

»Usko on kristinopin avain», sanoi Chaucer, ja sen puutteesta johtuva rangaistus on niin selvästi kuin sanat voivat tehdä, tuotu esille Markuksen evankeliumin XVI luvun 16. säkeessä: »joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu, mutta joka ei usko, se tulee kadotetuksi».

Kirkkoa häiritsee sängen vähän, että mitä huolellisin näiden sanojen etsintä vanhimmista teksteistä viimeisten vuosisatojen aikana jäi tuloksetta tai että raamatun äskeinen tarkistelu johdatti ne totuutta etsivät ja totuutta rakastavat oppineet, joiden tehtävänä se oli, siihen yksi-

mieliseen vakaumukseen, ettei mitään sellaista *Kristuksen vastaista* lausetta ollut olemassa muualla kuin muutamissa myöhemmissä väärennetyissä teksteissä. Hyvät kristityt olivat omaksuneet nuo lohdulliset sanat, ja ne olivat menneet heidän sääliväisten sielujensa luihin ja ytimiin. Riistää ikuisen kadotuksen toivo kaikilta toisilta kuin heiltä itseltään, näiltä Israelin Jumalan valituilta astioilta, oli samaa kuin riistää heiltä itse elämä. Totuutta rakastavat ja Jumalaa pelkäävät raamatuntarkastajat hätkähtivät; he jättivät väärennetyt lauseet (yksitoista säkeistöä 920) paikoilleen ja tyydyttivät omantuntonsa viivanalaisella, sangen epämääräisellä muistutuksella, joka olisi omiansa koristamaan viekkaimpien jesuiittain tekoa ja tekemään kunniaa heidän diplomaattisille kyvyilleen. Se näet kertoo »uskovaisille», että:

Kaksi vanhinta kreikkalaista käsikirjoitusta ynnä muutamat toiset auktoriteetit *jättävät pois* värssyt 9 loppuun. Muutamilla auktoriteeteilla on *toisenlainen loppu* evankeliumille,⁴³⁾ eikä selitä sen enemmän.

Mutta nuo kaksi »vanhinta kreikkalaista käsikirjoitusta» *jättivät* värssyt *pois nolens volens*, koska niitä värssyjä *ei milloinkaan ole ollut*. Ja oppineet ja totuutta rakastavat tarkastajat tietävät tämän paremmin kuin kukaan meistä; kuitenkin tämä häijy valhe lasketaan painosta itse protestanttisen jumaluusopin pesäpaikasta, ja annetaan sen jatkuvasti häikäistä tulevien polvien teologiaa opiskelevien ja siis myös heidän vastaisten seurakuntalaistensa silmiä. Ei se voi heitä kumpiakaan pettää, eikä se petä, mutta yhtäkaikki molemmat *ovat uskovi-naan* noiden julmien, *jumaluusopillisen saatanan* veroisten sanojen väärentämättömyyteen. Ja tämä saatana — Molok on heidän oma *äärettömän laupias ja oikeamielinen* Jumalansa taivaassa sekä rakkauden ja lempeyden lihaksi tullut symboli maan päällä — yhdeksi ja samaksi olennoksi sulautuneena.

Todella salaperäiset ovat teidän paradoksimaiset tienne, oi te — Kristuksen kirkot.

En aio tässä toistaa kuluneita todisteluja enkä loogisesti paljastaa koko teologista järjestelmää; sillä tämän ovat tehneet kerta toisensa perästä ja mitä oivallisiin-

maila tavalla Englannin ja Amerikan kyvykkäimmät »uskottomat». Mutta lyhyesti saanen toistaa ennustuksen, joka päivänselvänä seurauksena johtuu ihmisten nykyisestä mielentilasta kristikunnassa. Usko raamattuun *sannallisesti ja lihaksi tulleeeseen* Kristukseen ei kestä enää neljännesvuosisataakaan. Kirkot saavat luopua näistä lempidogmeistaan, muuten 20:s vuosisata on näkevä koko kristikunnan kaatuvan ja häviävän ja sen mukana myöskin uskon Khristukseen puhtaana henkenä. Itse nimikin on tullut vastenmieliseksi, ja teologisen kristinuskon täytyy kuolla *eikä koskaan enää herätä kuolleista* nykyisessä muodossaan. Tämä olisi itsessään kaikista onnellisin ratkaisu, jollei vaarana uhkaisi se luonnollinen reaktio, joka varmasti seuraa: piintynyt materialismi on oleva vuosisataisen sokean uskon suorana tuloksena, jollei vanhoja hävinneitä ihanteita korvata toisilla ihanteilla, joiden kimppuun ei saata hyökätä, koska ne ovat *yleismaailmallisia* ja seisovat ikuisten totuuksien kalliolla eikä inhimillisen mielikuvituksen vierivällä hiekalla. Puhutaan aineettomuuden täytyy lopulta astua noiden ihanteiden kauhean antropomorfismin tilalle nykyisten dogmaatikkojemme käsityksissä. Miksikä muuten kristilliset dogmit, jotka täydellisesti vastaavat toisten eksoteeristen ja pakanallisten uskontojen dogmeja, vaativat itselleen etusijan? Kaikkien näiden uskontojen ulkonaiset muodot perustuvat samoihin astronomisiin ja fysiologisiin (eli sukupuoli-) symboleihin. Astrologisesti katsoen jokaisen uskonnollisen dogmin alkuperä ja synty — koko maailmassa — on löydettävissä eläinradan merkeistä ja auringosta. Ja niin kauan kuin vertailevalla symbolitutkimuksella tai millä teologialla tahansa on hallussaan ainoastaan kaksi avainta uskonnollisten dogmien mysteereiden paljastamiseksi — ja nämäkin avaimet vain osaksi käytettävissä, — kuinka rajaviiva voidaan vetää ja kuinka mitään eroa voidaan tehdä esim. Khristuksen ja Kristuksen uskontojen välillä, joista toinen tarjoaa pelastusta »alkuaikaisen miehellisen esikoisen» veren kautta ja toinen, paljon nuorempi usko »ainoasyntyisen Pojan» veren kautta?

Tutkikaa Veeda-kirjoja, lukekaa vaikkapa vain suurten orientalistiemme pintapuolisia, usein vääristeltyjä kirjoituksia ja punnitkaa mitä sillä tavalla opitte. Katsokaa, miten brahmiinit, egyptiläiset hierofantit ja kaldealaiset maagikot opettivat tuhansia vuosia ennen meidän ajanlaskuamme, että jumalat itse olivat olleet kuolevaisia (edellisissä syntymissään), ennenkuin he saavuttivat kuolemattomuutensa *uhraamalla verensä Korkeimmalle Jumalalleen* eli johtajalleen. *Kuolleitten Kirja* opettaa, että kuolevainen ihminen »yhtyi jumaliin siten, että molempien yhteiseen vereen virtasi yhteinen elämä». Kuolevaiset antoivat esikoistensa veren uhriksi jumalille. Hinduism-kirjassaan, s. 35, professori Monier Williams kääntäen *Taitirija Braahmana*'sta kirjoittaa: »Uhrien avulla jumalat saavuttivat taivaan.» Ja *Tandja Braahmana*'ssa: »Luontokappalten herra antoi itsensä uhriksi jumalien puolesta». Ja taasen *Satapatha Braahmana*'ssa: »Ken tuntien tämän uhraa *Purusha-madha* — eli mies-esikohruilla, hän tulee kaikeksi.»

Joka kerta kuullessani keskusteltavan veedalaisista jumalanpalvelusmenoista ja nimitettävän niitä »inhoittaviksi ihmishuhreiksi» ja kannibalismiksi, tunnen haluavani kysyä: missä ero on? Itse asiassa on kuitenkin olemassa muuan ero. Kristittyjen on pakko omaksua sanasta sanaan Uuden testamentin vertauskuvallinen (joskin oikein ymmärrettynä sängen filosofinen) ristiinnaulitsemisdraama samoin kuin kertomus Aabrahamin ja Iisakin uhrista,⁴⁴) jota vastoin brahmalaisuus — ainakin filosofisissa kouluissa — opettaa kannattajilleen, että tämä (*pakanallinen*) »miesesikoisen» uhri on puhtaasti allegorinen ja filosofinen vertauskuva. Luettuina kuolleessa kirjaimellisessa merkityksessään neljä evankeliumia ovat vain hiukan muutettuja laitoksia siitä, mitä kirkko nimitää saatanalliseksi kristillisten dogmien (ennakolta) matkimiseksi pakanallisissa uskonnoissa. Materialismi on täysin oikeutettu löytämään niistä kaikista saman aistillisen palvonnan ja samat »aurinkotarut».

Pintapuolisesti ja kuolleen kirjaimellisesti analysoituna ja arvosteltuna sekä *svastika* (hakaristi) että *crux ansata* (silmukkaristi) ja tavallinen yksinkertainen risti

ovat vain sukupuolisymboleita, kuten professori Jolly (Man before *Metals*, ss. 189—190) oikein kyllä huomauttaa. Nähdessään, että »pyhän tulen isä (Intiassa) oli nimeltään *Tvashtri*, so. jumalallinen puuseppä, joka teki *svastikan* ja *pramanthan*, joiden kannauksesta syntyi jumalainen lapsi *Agni*, latinaksi *ignis* (tuli); että hänen äitinsä nimi oli Maaja ja että hänelle itselleen annettiin nimi *akta* (*voideltu* eli *khristos*), sitten kun papit olivat vailleet hänen päänsä yli vahvan *sooman* ja hänen ruumiinsa yli uhrin puhdistamaa voita», — tämän kaiken nähdessään professori on täysin oikeutettu sanomaan:

Läheinen yhtäläisyys, joka on olemassa erinäisten A g n i n palvonnan seremonioiden ja erinäisten katolisen uskonnon muotomenojen välillä, voidaan selittää niiden yhteisestä alkuperästä. Agni ollessaan a k t a eli voideltu muistuttaa Kristusta; M a a j a M a r i a a, hänen äitiään; ja T v a s t r i pyhää Joosefia, raamatun puuseppää.

Onkohan Toulousen Tiedekunnan professori selittänyt mitään kääntämällä huomion sellaiseen, minkä jokainen voi nähdä? Ei tietenkään. Mutta joskaan hän, tuntematta allegorian esoteerista merkitystä, ei ole rikastuttanut inhimillistä tietomäärää, on hän toiselta puolen monelta oppilaaltaan riistänyt uskon kristinopin ja sen kirkon *jumalaiseen alkuperään*» ja auttanut materialistien lukumäärän kasvamista. Sillä tosiaan ei kukaan, joka kerran on antautunut tuollaisiin vertaileviin tutkimuksiin, saata pitää lännen uskontoa muuna kuin kalpeana ja heikontuneena vanhempien ja jalompien filosofioiden kopiona.

Kaikkien uskontojen — juutalais-kristillisyydenkin — alkuperä on löydettävissä muutamista alkuajaisista totuuksista, joista ei yhtäkään voida selittää erillään toisista, koska jokainen täydentää toista jossakin yksityiskohdassa. Ja kaikki ne ovat enemmän tai vähemmän murtuneita säteitä samasta totuuden auringosta, ja niiden alku on etsittävä viisauuskonnon muinaisista muistomerkeistä. Tämän viisauuskonnon valon puutteessa eivät etevimmätäkään oppineet saata nähdä muuta kuin sen luurankoja mielikuituksen naamioiden peittäminä ja personoituihin eläinradan merkkeihin perustuvina.

Paksu allegorioiden ja *häikäsykuvien*, mielijohteiden ja vertauksien »pimeitten puheiden» kalvo peittää siten

alkuperäisiä esoteerisiä tekstejä, joista Uusi testamentti — nykyään *tunnetussa muodossaan* — sommiteltiin kokoon. Mistä on siis evankeliumi, Jeesus Natsaretilaisen elämäkerta, saanut alkunsa? Eikö ole toistamistaan toistettu, etteivät mitkään inhimilliset, *kuolevaiset* aivot olisi voineet keksiä juutalaisen uskonpuhdistajan elämää, jota seurasi pääkallovuoren kauhea näytelmä?

Me sanomme esoteerisen Itämaisen Koulun auktoriteetilla, että kaikki tämä sai alkunsa gnostilaisista, mikäli on kysymyksessä Kristus-nimi ja tähtitieteellismystisistä allegorioista, sekä muinaisten tanaim'ien kirjoituksista, sikäli kuin on kysymyksessä Jeesuksen eli Jehovan kabbalistinen yhteys raamatun personifikaatioihin. Muuan näistä on Jehovan mystinen, esoteerinen nimi — ei profaaninen, omista mysteereistään tietämättömien juutalaisten nykyinen oikullinen Jumala, jonka vielä tietämättömämmät kristityt ovat omakseen ottaneet, vaan pakanallisen vihkimyksen kokoonpantu Jehovah. Tämän sangen selvästi todistavat ne erilaisten merkkien glyfit eli mystiset yhteenliittymät, jotka tähän päivään saakka ovat säilyneet roomalaiskatolisissa hieroglyfeissä.

Gnostilaiset muistinpanot sisälsivät ytimen vihkimysmysteereissä muinoin vietetyistä pääkohtauksista, — vaikka sekin, milloin vain se uskottiin pergamentille tai paperille, poikkeuksetta ilmoitettiin puoleksi vertauskuvallisessa muodossa. Mutta muinaisilla tanaimeilla, noilla vihityillä, joilta myöhemmät talmudistit saivat kabbalan (*suullisen perinnäistiedon*) viisauden, oli hallussaan mysteerikielen salaisuudet, ja *tällä kielellä evankeliumit kirjoitettiin*.⁴⁵) Ainoastaan se, joka hallitsee vanhanajan esoteerisen salakielen — lukujen salaisen merkityksen, joka yhteen aikaan oli kaikkien kansojen yhteisomaisuutta, — ainoastaan hän voi saada todistuksen siitä, kuinka nerokkaasti Vanhan testamentin puhtaasti egyptiläis-juutalaiset allegoriat ja nimet yhdistettiin pakanallis-kreikkalaisten gnostikkojen, sen ajan kaikista hienostuneimpien mystikkojen, nimiin ja allegorioihin. Piispa Newton todistaa tämän itse tietämättään osoittaessaan, että »Barnabas, Paavalin toveri, keksii epistolassaan (IX luku), että Jeesuksen nimi on ristiinnaulittuna

luvussa 318», — Barnabas näet löytää sen mystillisestä kreikkalaisesta IHT — *tau* on ristin salamerkki. Tämän johdosta huomauttaa eräs kabbalisti, joka on kirjoittanut julkaisemattoman käsikirjoituksen mysteerikielen muodostumisen avaimesta, seuraavaa: »Mutta tämä on vain leikkimistä heprealaisten *Jod*, *khit* ja *shin* kirjainten kanssa, sillä siitä on meidän päiviimme saakka periytynyt IHS Kristuksen monogrammina, ja tämä luetaan *ieesh* eli 318, koska kirjainten summa oli 318 eli luku, joka vastaa Aabrahamia ja hänen saatanaansa, Joshuaa ja hänen Amalekiaan . . . sekä myös Jaakobia ja hänen vastustajaansa . . . (Godfrey Higgins mainitsee lähteen luvulle 608) . . . Se on Melkisedekin nimen numero, sillä tämän arvo on 304, ja Melkisedek oli korkeimman Jumalan pappi ilman päivien alkua tai loppua». Melkisedekin ratkaisu ja salaisuus on löydettävissä siitä tosiseikasta, että »muinaisajan panteoneissa ne kaksi kiertotähteä, jotka olivat olleet olemassa ikuisuudesta (*aioonisesta* ikuisuudesta) lähtien olivat ikuisia, olivat Aurinko ja Kuu eli Osiris ja Isis, — ja siitä johtui nimitys *ilman päivien alkua tai loppua*. 304 kerrottuna kahdella on 608. Niin myös numerot sanassa Seth, joka kuvasi vuotta. On monta auktoriteettia, jotka väittävät, että luku 888 sopii Jeesus Kristuksen nimelle, ja sanotaan, että tämä vastustaa antikristuksen numeroa 666 . . . Joshua nimien kanta-arvo oli luku 365, aurinkovuoden tunnusmäärä, kun taas Jehovah iloitsi siitä, että hän oli kuuvuoden tunnusluku — ja Jeesus Kristus oli sekä Joshua että Jehovah kristillisessä panteonissa . . .»

Tämä on vain omiansa valaisemaan väitettämme ja todistamaan, että yhdistetyn Jeesus Kristus-nimen kristillinen käyttö perustuu kokonaan gnostilaiseen ja itämaalaiseen mystiikkaan. Oli oikein ja luonnollista, että kronikoitsijat sellaiset kuin vihityt gnostikot, jotka olivat vaitioloon lupautuneet, peittäisivät tai *puhisivat* vanhimpien ja pyhimpien oppiensa lopullisen merkityksen *harhavaatteisiin*. Kirkkoisien oikeus peittää koko juttu historialliseksi tehdyn mielikuvituksen käärröön on pikemmin epäiltävä.⁴⁶⁾ Gnostilainen kirjuri ja kronikoitsija ei pettänyt ketään. Jokainen muinaisajan gnosikseen

vihitty — eli hän ennen tai jälkeen kristillisen ajanlaskun — tunsikin hyvin »mysteriikielen» kunkin sanan arvon. Sillä nämä gnostikot — alkuperäisen kristinuskon inspiroijat — olivat »sivistyneimpiä, oppineimpia ja parhaiten kristityn nimen arvoisia», kuten Gibbon sanoo. Eivät he eivätkä heidän nöyremmät seuraajansa olleet vaarassa uskoa omien tekstiensä kuollutta kirjainta. Mutta toisin oli laita niiden, jotka joutuvat nykyään ns. *oikeaoppisen* ja *historiallisen* kristinuskon laatijain uhreiksi. Heidän seuraajansa on kaikki saatu lankeamaan Paavalin nuhtelemien »hupsujen galatalaisten» erehdyksiin, jotka, kuten hän heille sanoo (Gal. III, 1—5), alkaen hengestä (uskomalla Kristuksen henkeen) »lopettivat uskonnolla *lihaan*» so. *ruumiilliseen* Kristukseen. Sillä sellainen on kreikkalaisen lauseen tosi merkitys⁴⁷): »*enarksame noi pneumatii nynn sarki epiteleisthe*». Että Paavali oli gnostikko ja perusti uuden gnoosis-lahkon, joka tunnusti, niinkuin kaikki muutkin gnostilaiset lahkot tekivät, »Kristus-Hengen» olevan olemassa, vaikka sekin nousi vastustajiaan, kilpailevia lahkoja vastaan, — on päivän selvää kaikille paitsi dogmaatikoille ja teologeille. Yhtä selvää on, että Jeesuksen alkuperäiset opetukset — koska tahansa hän lienee elänytkin — voidaan löytää ainoastaan gnostilaisista opeista; ja tämän löydön varalta ovat alusta saakka ryhtyneet laajoihin varovaisuustoimenpiteisiin ne väärentäjät, jotka vetämällä Hengen alas aineeseen halvensivat alkuajankaisen viisauksuskonnon jaalon filosofian. Basilideen teokset yksin — tuon »filosofin, joka oli antautunut jumalaisten asioiden kontemplatioon», kuten Clemens häntä kuvailee — hänen *Evangeliumitulkintojensa* 24 nidettä — poltettiin kaikki kirkon käskystä, kertoo Eusebius meille (H.E., IV,7).

Koska nämä *Tulkinnot* kirjoitettiin aikana, jolloin meidän nykyisiä evankeliumejamme ei vielä ollut olemassa,⁴⁸) on tässä hyvä todistus siitä, että se evankeliumi, jonka opit Basilides sai vastaanottaa apostoli Matteukselta ja Glaukukselta, Pietarin opetuslapselta (*Clemens Alexandrinus, Stromata*, VII,7, § 106), varmaan suuresti poikkesi nykyisestä Uudesta testamentista. Eikä näitä oppeja voida arvostella Tertullianuksen jälkeensä jättämien vääristel-

tyjen selontekojen nojalla. Yhtäkaikki sekin vähä, minkä tämä puolueellinen uskonkiihkoilija antaa, osoittaa, että gnostilaiset pääopit omine erikoisine nimineen ja naamioineen ovat samat kuin idän *salaisen opin*. Sillä puhuessaan Basilideesta, tuosta »hurskaasta, jumalankaltaisesta, teosofisesta filosofista», jollaiseksi Clemens Aleksandrialainen häntä ajatteli, huudahtaa Tertullianus:

Tämän jälkeen Basilides, kerettiläinen, tunki esille. Hän väitti, että on olemassa Korkein Jumala nimeltä Abraas, joka loi Järjen (Mahat), jota kreikkalaiset nimittivät nuusiiksi. Tästä emanoi Sana; Sanasta Kaitselmus; Kaitselmuksesta Hyve ja Viisaus; näistä kahdesta taas muodostuivat Hyveet, Hallitukset 50) ja Vallat ja siitä sitten enkelien lukemattomat syntymiset ja ulosvalunnat. Tosiaan alimpien enkelien joukkoon ja niiden, jotka tekivät tämän maailman, hän asettaa kaikista viimeisimmäksi juutalaisten Jumalan, jonka hän kieltää olevan Jumala itse, vakuuttaen hänen olevan vain yhden enkeleistä 51). (Isis Unveiled, II osa)

Toisen todistuksen siitä, että Matteuksen evankeliumi tavallisissa kreikkalaisissa teksteissä ei ole alkuperäinen hepreaksi kirjoitettu evankeliumi, antaa niinkin suuri auktoriteetti kuin kirkkoisä Hieronymus. Epäily, että Kristus -prinsiippiä on alusta lähtien tietoisesti ja asteettain *historiallisoitu*, kasvaa vakaumukseksi, niin pian kuin tutustuu erääseen tunnustukseen, joka tavataan Hieronymuksen *Matteus-kommentaarioiden* toisessa kirjassaan. Siinä näet löydämme todistukset siitä, että koko evankeliumin tilalle on ehdoin tahdoin toimitettu toinen, koska tämä nähtävästi liian innokas kirkkoisä on kirjoittanut uudestaan kaanonissa nyt löytyvän evankeliumin. 5²) Hän sanoo, että neljännen vuosisadan lopulla »heidän autuutensa» piispat Chromatius ja Heliodorus lähettivät hänet Caesareaan nimenomaan vertaamaan kreikkalaista tekstiä (ainoa mikä heillä koskaan oli) alkuperäiseen heprealaiseen laitokseen, jonka natsareenit säilyttivät kirjastossaan, ja kääntämään sitä. Hän käänsi sen, mutta vastalausein; sillä kuten hän sanoo, *Evankeliumi* »toi esille asioita jotka olivat omiansa — ei rakentamaan, vaan — hävittämään»). Mitä »hävittämään»? Silminnähtävästi sen dogmin, että Jeesus Natsaretilainen ja *Khristos* ovat yhtä; siis »hävittämään» vastikään suunni-

teltua uskontoa.⁵⁴) Samassa kirjeessään tuo pyhimys, (joka kehotti kääntyneitä tappamaan isiään ja polkemaan sitä rintaa, joka heitä ravitsi, kulkemalla äitiensä ruumiiden yli, jos vanhemmat seisoivat esteenä poikiensa ja Kristuksen välillä) — myöntää, että Matteus ei tahtonut, että hänen evankeliuminsa *kirjoitettiin avoimesti*, siis, että käsikirjoitus oli *salainen*. Mutta myönnetään myöskin, että tämä evankeliumi »oli kirjoitettu kreikkalaisin kirjaimin ja (Matteuksen) omalla kädellä», hän toisessa paikassa puhuu ristiin vakuuttaessaan jälkimaailmalle, että koska *Manikeuksen eräs oppilas nimeltä Seleukus oli sitä peukaloinut ja uudestaan kirjoittanut* »kirkko tietysti kieltäytyi sitä kuuntelemasta». (Hieronymus, *Kommentaarioita Matteuksen evankeliumiin*, II kirja, XII: 13).

Eipä ihme, että *Khrestos-* ja *Khristos-*sanojen varsinainen merkitys ja molempien suhde Jeesus Natsaretilaiseen, joka nimi on tehty nimestä Joshua *Nazari*, on nyt tullut kuolleeksi kirjaimeksi kaikille, paitsi eikristityille okkultisteille. Sillä ei kabbalisteillakaan ole alkuperäisiä tietoja mihin nojata. Kristityt kädet ovat muovailleet *Zohar'in* ja Kabbalan uudestaan niin, ettei niitä enää voi tuntea; ja jollei olisi jäljellä kappaletta kaldealaista *Lukujen Kirjaa*, ei olisi olemassa mitään muuta kuin väärrennettyjä selontekoja. Älkööt veljemme, Englannin ja Ranskan ns. kristityt kabbalistit, joista monet ovat teosofeja, panko liian jyrkkää vastalauseetta; sillä *tämä on historiaa* (kts. Munk). On yhtä järjetöntä sanoa — kuten muutamat saksalaiset orientalistit ja uudenaikaiset kriitikot yhä tekevät — että kabbalaa ei koskaan ollut olemassa ennen Moses de Leonia, Espanjan juutalaista, jota on syytetty tämän pseudografin tekaisijaksi 13:nnella vuosisadalla, kuin väittää, että yksikään niistä kabbalisticista teoksista, jotka nyt ovat meidän hallussamme, olisi yhtä alkuperäinen kuin se oli silloin, kun rabbi Simeon Ben Jokhai uskoi »perintätiedot» pojalleen ja seuraajilleen. Ei yksikään näistä kirjoista ole tahraton, ei yksikään ole säilynyt kristillisten käsien silpomisilta. Munk, oman aikansa oppineimpia ja taitavimpia kriitikoita tällä alalla, todistaa sen, samalla kun hän — niinkuin mekin — panee vastalauseensa sitä otaksumaa vas-

taan, että se muka olisi väärennys Kristuksen jälkeiseltä ajalta, sillä hän sanoo:

»On mielestämme selvää, että tekijällä oli käytettävään vanhoja asiakirjoja, niiden joukossa joitakin *Midrashimejä* eli perimätieto- ja raamatullisia esityskokoelmia, joita meillä ei nyt ole.»

Tämän jälkeen hän Tholuckin mukaan (1.c.ss. 24 ja 31) lisää:

»Haya Gaon, joka kuoli 1038, on tietääksemme ensimmäinen tekijä, joka kehitti teorian Sefiirouteista, ja hän antoi heille ne nimet, jotka sitten tapaamme kabbalisteilla (Tellenik, Moses Ben Schem Tob Di Leon, s. 13, muist. 5); tällä tohtorilla, joka oli läheisessä kosketuksessa syyrialaisien ja kaldealaisten kristittyjen oppineiden kanssa, oli näiden välityksellä tilaisuus tutustua muutamien gnostilaisiin kirjoitelmiin.»

Nämä »gnostilaiset kirjoitelmat» ja esoteeriset opit pääsivät pujahtamaan kabbalistisiin teoksiin yhdessä monen uudenaikaisemman lisäyksen kanssa, joita nyt tapaamme Zohar'issa, kuten Munk hyvin todistaa. Kabbala on kristillinen nyt eikä juutalainen.

Kun täten mitä toimeliaimmat kirkkoisät monen miespolven ajan lakkaamatta työskentelivät vanhojen asiakirjojen hävittämiseksi ja valmistelivat uusia lauseita lisättäviksi niihin dokumentteihin, jotka sattumalta olivat jääneet hävittämättä, — ei ole jäljellä *gnostikoilta*, alkuaikaisen viisauksuskonnon laillisilta jälkeläisiltä, muuta kuin joitakuita harvoja pirstaleita, joita on miltei mahdoton tuntea. Mutta pienikin siru oikeata kultaa kimmeltää ikuisesti; ja niin vääristeltyjä kuin Tertullianuksen ja Epiphaniuksen jättämät selonteot »kerettiläisten» opeista ovatkin, voi salatieteilijä niistäkin löytää jälkiä noista alkuaikaisista totuuksista, jotka kerran kaikkialla ilmoitettiin vihkimysmysteereiden kuluessa. Toisten joukossa ajatusta herättävine allegorioineen on meillä vielä ns. *apokryffiset evankeliumit* ja viimeksi löydetty gnostilaisen kirjallisuuden kalleimpana jäänteinä katkelma nimeltä *Pistis-Sophia*, »Tieto-Viisaus».

Ensi artikkelissani Evankeliumin esoteerisesta luonteesta toivon voivani osoittaa, että ne, jotka kääntävät

pistis-sanan »uskoksi», ovat kerrassaan väärässä. Sana »usko» *armona* tai jonakin, johon on uskottava ajattelematta eli sokeasti, se on sana, joka ei ole kristillistä ajattelua vanhempi. Ei Paavalikaan koskaan kirjeissään käyttänyt tätä sanaa tässä merkityksessä; ja Paavali oli kuitenkin kieltämättä — vihitty.

Muist. Artikkelisarja jäi H. P. B:ltä kesken; hän ei tämän pitemmälle sitä jatkanut.

SELITYKSET.

¹⁾ Matt. XXIV: 3 ja seur. Alleviivatut lauseet ovat ne, jotka on korjattu (engl.) Uudessa testamentissa, kun äsken v. 1881 tarkistettiin vuoden 1611 käännös, joka on täynnä virheitä, tahallisia ja ei-tahallisia. Sana »läsnäolo» »tulemuksen» tilalla ja »aikakauden täytyminen» »maailman lopun» asemasta ovat nyt muuttaneet koko merkityksen vilpittöminpainkin kristittyjen silmissä, lukuunottamatta adventistejä. (Raamatun kääntäjät ovat todella ennakkoluulojensa vallassa, jos he yhä säilyttävät vanhojen käännösten sanamuodot. Alkutekstissä oleva kreikkalainen sana »paruusia» merkitsee »läsnäolo» ja »synteileia tuu aioonos» »aikakauden lopputiliin vieminen» eli »täyttäminen» eli »päättäminen». — P. E.)

²⁾ Joka ei tahdo punnita ja täysin käsittää, mikä suuri ero merkityksen puolesta on olemassa noiden kahden kreikkalaisen sanan — khreestos ja khristos — välillä, hän ei sokeudessaan koskaan ymmärrä evankeliumien tosi esoteerista merkitystä, so. sitä elävää Henkeä, joka on haudattu tekstien karuun kuolleeseen kirjaimeen, huuli kristillisyyden aito Kuolleen Meren hedelmään.

³⁾ Sillä te olette elävän Jumalan temppeleli (»pyhäkkö», sanoo tarkastettu Uusi testamentti). II Kor. VI: 16.

⁴⁾ Henki eli Pyhä henki oli naisellinen juutalaisilla niinkuin useimmilla vanhan ajan kansoilla, ja niin se oli varhaisilla kristityilläkin. Gnostikkojen Sophia ja kolmas sefirot Binah (kabbalistien *naissukuinen* Jehovah) ovat naisellisia prinssiä — Jumalainen henki eli Ruakh. *Akhath Ruakh Elohim Khim*, »yksi on Hän (naisellinen), elämän Elohimien henki», sanotaan Sefer Jetzirah'issa.

⁵⁾ Monet huomattavat ajanjaksot päättyvät tämän vuosisadan lopulla. Ensinnäkin kalijugakauden 5.000 vuotta, sitten samarialaisten (myös kabbalististen) juutalaisten Kalojen yhteydessä olevan miehen Messias-kausi (Ikhtys eli »vesimies» Dag). Se on historiallinen ajanjakso, ei kovin pitkä, mutta hyvin Okkultinen, joka kestää noin 2.155 aurinkovuotta, mutta jolla on tosi merkitys ainoastaan, jos se luetaan kuukuukausissa. Se sattui v. 2.410 ja 255 e. Kr. eli silloin kun kevätpäivän tasaus astui Oinaan ja sitten taas Kalojen merkkiin. Kun se muutaman vuoden kuluttua astuu Vesimiehen merkkiin, tulee salatieteilijöille jonkin verran ylimääräistä työtä, ja suuri muutos tulee tapahtumaan ihmiskunnan psyykkisissä omituisuuksissa.

⁶⁾ H. P. B:n artikkeli »Ajan merkit» puhuu mm. suggestion vaaroista uuden ajanjakson alkaessa. Vastuuttomien ilmiöiden aika on ohi, ja ihmiset tulevat väärinkäyttämään psyykkisiä kykyjä, etenkin hypnotismin

ja suggestion voimaa. Paljon rikoksia tullaan tekemään suggestion avulla, jolloin todellinen syyllinen jää vapaaksi ja hänen syytön välikappaleensa mestataan. Myös kirjallisuus tulee kulkemaan okkultismin merkeissä ja paljon erikoisesti inspiroituja teoksia tullaan julkaisemaan... H. P. B:n ennustus oli todella sattuva. — P. E.

⁷⁾ Varhaisin kristitty kirjailija Justinus Marttyyri nimittää ensimmäisessä apologiassaan (puolustuskirjelmässään) kanssautkovaisiaan krees-ti-ty-iksi, k h r e e s t i a n o i — ei kristityiksi.

⁸⁾ Toisella vuosisadalla Klemens Aleksandrialainen perustaa vakavan todistelun paronomasialleen (pienelle sananmuutokselleen), lib. III cap. XVII), että »kaikki, jotka uskovat krees-tokseen (so. »hyvään ihmiseen») sekä todellisuudessa että nimeltään ovat krestiaaneja, so. »hyviä ihmisiä» (Stromata, lib. II, Higgins'in *Anacalypsis*). Ja Lactantius sanoo (lib. IV, cap. VII) vain tietämättömyydestä johtuvan, että ihmiset nimittävät itseään kristityiksi krees-tittyjen asemasta: q u i p r o p e r i g n o r a n t i u m e r r o r e m c u m i m m u t a l i t e r a C h r e s t u m s o l e n t d i c e r e. (Suomeksi: »jotka tietämättömään erehdyksestä tavallisesti sanovat Krestus muuttamatta kirjainta». — Minulla ei ole käsillä Lactantiuksen alkutekstiä enkä osaa selittää, mitä H. P. B. tarkoittaa tällä otteella. — P. E.)

⁹⁾ Englannissa yksin on yli 239 erilaista lahkoa (Kts. Whitakerin *Almanakkaa*). Vuonna 1883 oli vain 186 erinimistä seurakuntaa, ja nyt ne lisääntyvät jatkuvasti vuosi vuodelta, niin että yksin neljässä vuodessa on syntynyt 53 uutta lahkoa.

¹⁰⁾ On vain oikein Paavalia kohtaan huomauttaa, että tämä risti-riitä varmaan johtuu siitä, että hänen Epistoloitaan on myöhemmin peukaloitu. Paavali oli itse gnostikko, so. »Viisauden poika», ja vihitty todellisiin K h r i s t o k s e n m y s t e e r e i h i n, vaikkakin hän lienee jyrissyt (tai pantiin näennäisesti niin tekemään) joitakin gnostillisia lahkoja vastaan, joita hänen päivinään oli lukuisia. Mutta hänen Kristaksensa ei ollut Jeesus Natsaretilainen eikä mikään elävä ihminen, kuten Mr. Gerald Massey niin taitavasti osoittaa luennossaan *Paul, the G n o s t i c o p p o n e n t o f P e t e r* (Paavali, Pietarin gnostilainen vastustaja), hän oli vihitty, todellinen »Mestari-akantaja» eli adepti, kuten kuvataan *ISIS UNVEILED*issä (II, 90—91).

¹¹⁾ O s o n t e e k t u u k a t e e g o r u u m e n u i h e e m o o n o n o m a t o s k h r e e s o t a t o i h y p a r k h o m e n. (Ens. Puolustuspuhe).

¹²⁾ Tuon taitavan egyptologin tutkimien lähteitten tavaton paljous osoittaa hänen päässeen kerrassaan perille Uuden testamentin salaisesta syntyhistoriasta. Mr. Massey tuntee eron henkisen jumalaisen ja

puhtaasti metafyyssien Khristoksen ja lihallistetun Jeesuksen maallisen tekohenkilön välillä. Hän tietää myös, että kristillinen kaanoni, etenkin evankeliumit, Apostolien teot ja Paavalin kirjeet on tehty gnostillisen viisauden katkelmista, jonka viisauden pohja ja perusta on *e s i k r i s t i l l i n e n* ja rakennettu vihkimyksen mysteereille. Teologinen esitystapa ja tekstiin lisätyt kohdat — sellaiset kuin Markuksen XVI luku jakeesta 9 alkaen — ne tekevät evankeliumeista »kokoelman (ilkeitä) valheita» ja heittävät tahrin Khristokseen. Mutta okkultisti, joka osaa erottaa toisistaan nuo kaksi virtausta (tosi gnostillisen ja valekristillisen) tietää, että lauseet vapaina teologisista »parannuksista» kuuluvat muinaisaikaiseen viisauteen. Sen tietää myös Mr. Gerald Massey, vaikka hänen näkökantansa poikkeavat omistamme.

13) »Avain kielen jälleen löytämiseen, mikäli se koskee tekijän yrityksiä, saatiin, kun, kummallista kyllä, havaittiin, että oli keksitty ja käytetty luvuissa halkaisijan suhdetta ympyrän kehään», sanoo eräs geometrikko. »Tämä suhde on 6561 halkaisijalle ja 20612 ympyrän kehälle.» (Kabbalistinen käsikirjoitus). Jossakin tulevassa *L u c i f e r*'in numerossa tehdään keksijän luvulla yksityiskohtaisemmin selkoa asiasta.

14) Cory'n *Anc. Frag.*, s. 39 ja seur. Niin selittävät Sankhoniaton ja Hesiodoskin, joiden mukaan ihmiskunta sai *e l ä m ä n s ä* jumalien vuodattamasta verestä. Mutta veri ja sielu ovat yhtä (*nefesh*), ja jumalien veri tarkoittaa tässä elähyttävää sielua.

15) Perusteellisesti tutkittuaan egyptiläistä muinaistietoutta Mr. G. Massey itse asiassa myöntää näiden *s e i t s e m ä n* avaimen olemassaolon. Vaikka hän vastustaakin *E s o t e r i c B u d d h i s m*-kirjan opetuksia — jotka hän, ikävä kyllä, käsittää väärin melkein joka suhteessa — hän kirjoittaa (s. 21) luennoissaan »Ihmisen seitsemän sielua»: »Tätä ajatusjärjestelmää, tätä esitystapaa, tätä kykyjen seitsenäisyyttä oli opetettu eri puoliltaan Egyptissä ainakin seitsemäntuhatta vuotta sitten, kuten näemme muutamista viittauksista Atumiin (jumalaan, jossa isyys oli yksilöity ikuisen sielun, teosofien seitsemännen prinssiipin synnyttäjäksi'), jotka tavattiin äsken Sakkaran luona löydettyistä kirjoituksista. Sanon: eri puolilta, sillä *m y s t e e r e i d e n g n o o s i s* oli ainakin seitsenäinen luonteeltaan — se oli elementaalinen, biologinen, elementaarinen (inhimillinen), tähtimaailmaa, kuuta, aurinkoa koskeva ja henkinen — emmekä *m i t e n k ä ä n m u u t e n k u i n o m a a m a l l a k ä s i t y k s e n k o k o j ä r j e s t e l m ä s t ä k y k e n e e r o t t a m a a n t o i s i s t a a n e r i p u o l i a j a m ä ä r i t t e l e m ä ä n m i k ä m i k i n o n , k u n k o e t a m m e s e u r a t a s y m b o l i s t a s e i t s e n l u k u a n i i d e n m o n i n a i s s i s s a l u o n t e e n v a i h e i s s a .*»

16) »*Gnostic and historic Christianity.*»

¹⁷⁾ »Tosiaankin, tosiaankin sanon sinulle: jollei ihminen synny uudestaan, ei hän voi nähdä Jumalan valtakuntaa.» (Joh. III: 4). Tässä tarkoitetaan syntymistä korkeudesta, henkistä syntymää, joka suoritetaan korkeimmassa ja viimeisessä vihkimyksessä.

¹⁸⁾ Sama *khreoon*, selittää Herodotos (7; 11', 7), on se minkä oraakeli määrää, ja *to khreoon*, sanoo Plutarkhos (Nic. 14) on kohtalo, välttämättömyys. Kts. Herod. VII, 215; V, 108; ja Sofokles, *Phil.*, 437.

¹⁹⁾ Kts. Liddell et Scott'in Kreikkalais-englantilaista sanakirjaa (tai mitä tahansa kreikkalaista sanakirjaa. P. E.)

²⁰⁾ Sanoja voidaan siis käyttää gurusta, »*opettajasta*», ja *tsheelasta*, »opetuslapsesta», heidän keskinäisissä suhteissaan.

²¹⁾ Äskeisessä teoksessaan — *Kristikunnan alkuajat* — kirkkoherra Farrar huomauttaa: »Muutamat ovat arvelleet, että sen pohjalla on muodostettu miellyttävä sanaleikki, kuten . . . *Khreestos* (»suloinen», Ps. XXX, IV, 8) ja Khristos-sanojen välille» (I, 158, muist.). Mutta ei siinä ole mitään arvelemista, koska se tosiaan alkoi »sanaleikistä». *Kristus*-nimeä ei »väännetty *Krestukseksi*», kuten oppinut tekijä uskottelee lukijoilleen (s. 19), vaan laatu- ja nimisana *khreestos* väännettiin *Krestukseksi* ja omistettiin Jeesukselle.

Reunamuistutuksessa,, joka koskee sanaa »kristitty», jollaisena se esiintyy Pietarin ensimmäisessä kirjeessä (IV, 16), vaikka se myöhemmissä *tarkistetuissa* käsikirjoituksissa on vaihdettu sanaan *kristitty*, kirkkoherra Farrar taas huomauttaa: »Ehkä meidän pitäisi lukea tietämättömien pakanoiden vääristelemä muoto *krestitty*.» Varmasti meidän pitäisi niin lukea, sillä täytyisihän kaunopuheisen tekijän muistaa Mestarinsa käsky antaa keisarille, mikä keisarin on. Huolimatta vastenmielisyydestään Mr. Farrar on pakotettu myöntämään, että nimen *kristitty* ensimmäisinä *keksivät* ilkkuivat ja pilkalliset antiokialaiset, kylläkin jo vuonna 44, mutta ettei se joutunut yleiseen käyttöön ennen Neron vainoja. »Tacitus», hän sanoo, »käyttää sanaa »kristitty» miltei anteeksipyytäen. Hyvin tunnettua on, että se Uudessa testamentissa esiintyy vain kolme kertaa ja silloinkin aina vihamielisessä merkityksessä (Ap. teot, XI, 26; XXVI, 28 ja IV. 16). »Ei yksin Claudius, vaan kaikki pakanakansat katselivat pelolla ja epäilyksellä kristityitä, jolta pilkaten niin nimitettiin, sen tähden, että he tekivät subjektiivisen prinssiin eli atribuutin lihalliseksi. Sillä Tacitus, puhuessaan niistä joita joukot nimittivät »kristityiksi», kuivaa heitä ihmisryhmänä, jota *kammottiin heidän hirvittävyksiensä* ja rikoksiensa takia. Eipä kummia, sillä historia toistuu. Epäilemättä on olemassa tuhansia jaloja, vilpittömiä ja kunnallisia *kristittyinä*, *syntyneitä* miehiä ja naisia nykyään,. Mutta meidän tarvitsee vain luoda silmäys

kristityiksi kääntyneiden »pakanoiden» paheellisuuteen; noiden proselyyttien *siveellisyyteen* Intiassa, joita lähetyssaarnaajat itse kieltäytyvät ottamasta palvelukseensa, — voidaksemme ymmärtää yhdenkaltaisuuden 1900 vuotta sitten kääntyneiden ja nykyisten pakanoiden välillä, »joita *armo* on liikuttanut».

²²⁾ Justinus Marttyyri, Tertullianus, Lactantius,, Klemens Aleksandrialainen ym. tavasivat sanan tällä tavoin.

²³⁾ Katso Liddell et Scott'in Kreikkalais-englantilasta sanakirjaa. *Khreestos* on itse asiassa sellainen, jota oraakkeli tai profeetta jatkuvasti varoittaa, neuvoo, ohjaa Mr. G. Massey ei ole oikeassa sanoessaan, että »... Kreasus eli Khreestos nimen gnostilainen muoto ilmaisee *Hyvää Jumalaa*, ei hyvää ihmistä alkuperäisesti», sillä sana tarkoitti juuri tätä, so. hyvää, pyhää ihmistä; mutta hän on aivan oikeassa lisätessään, että *khreestianus* merkitsee »Suloa ja Vajoa». — Sana *khreestoi* merkityksessä hyvät ihmiset oli kauan ennen ollut käytännössä. Lukuisat kreikkalaiset hautakirjoitukset osoittavat, että vainajaa, sankaria, pyhimystä — so. »hyvää» — nimitettiin *khreestokseksi* eli Kristukseksi; ja tästä »hyvän» merkityksestä Justinus ensimmäinen uskon puolustaja, johtaa kristityn nimen. Tämä yhteyttää sen gnostilaiseen alkuperään ja siihen »Hyvään Jumalaan», joka Markionin mukaan ilmoittaa itsensä, so. egyptiläisen jumaluusopin Un-Nefer'iin eli Hyvän aukaisijaan.» (Agnostic Annual).

²⁴⁾ Taas minun täytyy esittää, miltä Mr. G. Massey sanoo, (Toistan yhtä mittaa hänen sanojaan, koska hän on tutkinut tätä ainetta niin perusteellisesti ja tunnontarkasti).

»Väitteeni tai pikemmin selitykseni», hän sanoo, »on, että kristillisen nimen tekijä on Egyptin mummio-Kristus, mainittu nimellä *Karest*, joka kuvasi ihmisen kuolematonta henkeä, sisäistä Kristusta (kuten Paavali sanoo), ruumistunutta jumalaista jälkeläistä, Logosta, Totuuden Sana, Egyptin *Makheru'a*. Ei se alkuaan ollut pelkkä kuva. Preservoitu mummio oli *kenen tahansa kuollut ruumis*, joka oli *Karest* eli muumioitu elävien säilytettäväksi; ja yhtä mittaa toistettuna tämä tuli kuvanneeksi ylösnousemusta kuolleista (ei kuolleitten)». Katso selitystä edempänä.

²⁶⁾ Tässä viitataan rabbiinilaiseen traditioon babylonialaisessa Gemarassa nimellä *Sefer Toledoth Jeshu*, jonka mukaan Jeesus oli Pandiranimisen miehen poika ja eli sata vuotta ennen ns. kristillistä ajanlaskua, nim. juutalaisen kuninkaan Aleksander Jannaeuksen ja hänen vaimonsa Salomen hallitessa, joka hallitusaika kesti v:sta 106 v:een 79 e. Kr. Juutalaiset syyttivät Jeesusta siitä, että hän oli oppinut magian taidon Egyptissä ja varastanut Kaikkein Pyhimmästä Lausumattoman Nimen, ja

sanhedriini mestautti hänet Lyddassa. Hänet kivitettiin ja ristiinnaulittiin sitten puuhun pääsiäisaattona. Kertomuksen muistiinpanijoina mainitaan *Sota'n* ja *Sanhedrin'in* talmudilaiset tekijät, s. 19 *Zechiel'n Kirja*. Katso *Isis Unveiled*, II, s. 201: Arnobius; Eliphaz Lévi'n *Science des Esprits*, ja G. Massey'n luentoa *The Historical Jesus and Mythical Christ*.

²⁶⁾ Kirkkoherra Farrar yrittää parhaansa näyttääkseen, että sellaiset useiden kirkkoisien tekemät *lapsus calami* (virheet) johtuvat pelosta ja vastenmielisyydestä. »Ei ole epäilemistä», hän sanoo (kirjassaan *The Early Days of Christianity*), »etteikö . . . nimi kristitty . . . ollut antiokialaisten keksimä pilkkanimi. .. On selvää, että pyhät kirjoittajat välttivät nimeä (kristitty), koska sitä käyttivät heidän vihamiestensä (Tac. Ann. XV, 44). Se tuli tavanomaiseksi vasta sitten, kun kristittyjen hyveet olivat antaneet sille loistetta.. » Tämä on sangen laimea puolustus ja köyhä selitys niin etevän ajattelijan kuin kirkkoherra Farrarin antamaksi. Mitä taas siihen tulee, että »kristittyjen hyveet» olisivat hankkineet *loistoa* nimelle, niin toivokaamme, ettei tekijä sielunsa silmien edessä nähnyt piispa Cyrillusta Aleksandriasta eikä Eusebiusta eikä murhistaan kuuluisaa keisari Konstantinusta eikä Borgia-paaveja eikä pyhää Inkvishiitiota.

²⁷⁾ Toistanut G. Higgins. Kts. I osa, ss. 559—573.

²⁸⁾ Homeroksen päivinä tämä kaupunki, joka kerran oli kuuluisa mysteereistään, oli vihkimysten kotipaikka, ja *khreestos*-sanaa käytettiin kunnianimenä mysteereissä. Kaupunki mainitaan »Khriisan» nimellä *Iliad'issa*, II, 520D. Toht. Clarke arveli, että sen rauniot löytyisivät nykyisen *Krestona'n* alta; Krestona on pieni kaupunki eli pikemminkin kylä Pokiin maakunnassa lähellä Krissan lahtea. (Ks, E. D. Clarke. 4. painos, VIII osa, s. 239, »Delphi».)

²⁹⁾ *Khreetos*- ja *khreestos*-sanojen juuri on sama: *khraoo*, joka merkitsee »kysyä neuvoa oraakkelilta» toisessa merkityksessään, mutta toisessa »pyhitetty», *erikseen asetettu*, tempelille tai oraakkelille kuuluva, tai oraakkelipalvelukseen antautunut. Toiselta puolen sana *khre* (*khreoo*) merkitsee »velvoitus», »sitoumus, velvollisuus» tai »henkilö, joka on lupaus-ten eli sitoumusten alainen».

³⁰⁾ Adjektiivia *khreestos* käytettiin myös ominaisnimien edellä kohteliaisuutena, kuten Platon *Thaetetuksessa*, s. 166 a: *Uutos ho Sookratees ho Khreestos*, »tässä Sokrates on Khrestos», — ja myöskin liikanimenä, kuten Plutarkhos (*Phocion*) osoittaa ihmetellessään, miksi niin raakaa ja tyhmää miestä kuin Phocion'ia nimitettiin liikanimellä *Khreestos*.

³¹⁾ Janus-tarulla (jos se on taru) on outoja piirteitä, salatietelijälle sangen puhuvia. Toiset pitävät häntä *Kosmoksen* henkilöitymänä, toiset

Coeluksen (taivaan); sen tähden hän on kaksikasvoinen ollen henkenä ja aineena kaksiluontoinen eikä hän ole ainoastaan »Janus *Bifrons*» (kaksiotsainen), vaan myöskin *Quadrifrons* (nelikasvoinen) — täydellinen nelio, kabbalistisen jumaluuden vertauskuva. Hänen temppeliinsä rakennettiin neljä yhtäläistä sivua, ovi ja kolme ikkunaa kullekin sivulle. Mytologiat selittävät sen kuvanneen neljää vuodenaikaa kolmine kuukausineen jokaisessa, ja yhteensä vuoden kahtatoista kuukautta. Vihkimyksiä mysteereissä hänestä kuitenkin tuli Päivä-Aurinko ja Yö-Aurinko. Sen tähden hänet usein esitetään luku 300 toisessa kädessä ja 65 toisessa eli aurinkovuoden päivien lukumäärä. Itse asiassa *Hanok* (Kanok ja Enosh Raamatussa) on, kuten kabbalistisella aukrotiteetilla voidaan osoittaa, sama henkilö, oli hän sitten Kainin, Setin tai Metusalan poika. *Hanok*'ina (Fuerstin mukaan) »hän on — astronomisen piirin ja aurinkovuoden — vihkiä, opettaja», Metusalan poikana, jonka sanottiin eläneen 366 vuotta ja joutuneen taivaaseen elävänä, koska hän edusti aurinkoa (eli jumalaa). (Kts. *Enokin kirjaa*). Tällä patriarkalla on monta yhteistä piirrettä Januksen kanssa, joka eksoteerisesti on Ion, mutta kabbalistisesti IAO eli Jehovah, »synnytyksen herra jumala», salaperäinen Jod eli *Yksi* (fallinen, sukupuolta koskeva numero). Sillä Janus eli Ion on myöskin *Consvivius*, *a conserendo*, koska hän johti synnytyksiä ja siitoksia. Häntä kuvataan vieraanvaraiseksi Saturnusta (*Khronos'ta* »aikaa») kohtaan, ja hän on vuoden eli 365:een jaetun ajan vihkiä. (*Conserere* merkitsee siementää, panna kylvöön. P. E.)

³²⁾ *Stauros* tuli ristiksi, ristiinnaulitsemisen välikappaleeksi, paljon myöhemmin, kun sitä ruvettiin käyttämään kristillisenä vertauskuvana ja kreikkalaisen kirjaimen *taun* (T:n) muotoisena. (Luc. Jud. Voc.) Sen alkuperäinen merkitys oli fallinen, koska se symbolisoi miehellistä ja naisellista elementtiä; se oli kiusauksen suuri käärme, ruumis, joka oli tappava tai voitettava viisauden lohikäärmeen, gnostikkojen seitsenvokaalisen aurinko-khnoufoksen eli Khristoksen Hengen avulla, — tai toisin sanoen Apollon avulla, joka tappaa Python-käärmeen.

³³⁾ Prootuu on genetiivimuoto. Ehkä se on painovirhe. H. P. B. näkyy ainakin tulkitsevan sitä nominatiivina. P. E.

³⁴⁾ Vielä tänä päivänä Intiassa kokelas kadottaa nimensä ja, kuten vapaamuurariudessa, ikänsä (niin kuin munkit ja nunnatkin vaihtavat etunimensä pukeutuessaan kaapuun tai harsoon), ja alkaa laskea vuotensa siitä päivästä, jolloin hän tšheelaksi hyväksytyenä astuu vihkimysten kiertokulkuun. Niinpä Saulkin oli »vuoden vanha lapsi» ryhtyessään hallitsemaan, vaikka hän oli täysikäinen mies. Kts. I Samuel luku XIII: 1,

ja heprealaisia käärejä, jotka puhuvat hänen vihkimyksestään Samuelin kautta.

³⁵⁾ Demosthenes, De Corona, 313, selittää, että kreikkalaisten mysteereiden vihkimyskokelaat voideltiin öljyllä. Samoin tapahtuu tänä päivänä Intiassa, joogi-mysteereihin vihittäessä — jolloin erilaisia öljyjä ja voiteita käytetään.

³⁶⁾ Koska hän kabbalistisesti on uusi Aatami, »taivaallinen ihminen», ja Aatami oli tehty punaisesta mullasta.

³⁷⁾ Siitä johtui opin muisteleminen ja kunnioittaminen mysteereissä. Puhdas monadi, »jumala», joka ruumistuu ja tulee k h r e e s t o k s e k s i eli ihmiseksi elämänkoettelemuksissaan, johtuu tuon kokeiden sarjan kautta lihan ristiinnaulitsemiseen ja lopulta Khristos-tilaan.

³⁸⁾ Mitä parhaimmalla arvovallalla osoitetaan, että kreikkalainen Khristos on johtunut sanskritin juuresta g h a a r s h, »hieroa», täten: ghaarsha-ja-mito. »hieroa», ja g h r a a s h - t a a - t, »nyletty. kipeä». Lisäksi: Khri, joka eräässä merkityksessään on kyntää ja uurtaa, merkitsee myös aikaansaada tuskaa, »kiduttaa, piinata», ja g h r s h - t a a s »hierova» — ja kalkki nämä termit ovat suhteessa Khreestos- ja Khristos-tiloihin. Täytyy kuolla K h r e e s t o k s e s s a, so. tappaa, persoonallisuutensa ja sen himot, hävittää olemattomiin pieninkin ajatus erillisyydestä omasta »Isästään», ihmisessä piilevästä jumalaisesta hengestä, »tulla yhdeksi ikuisen ja ehdottoman Elämän ja Valon (Sat) kanssa, ennen kuin voi saavuttaa Khristoksen, uudestisyntyneen ihmisen, henkisesti vapaan ihmisen kirkastetun tilan.

³⁹⁾ Orientalisteja ja teologeja pyydetään lukemaan ja tutkimaan allergiaa Visvakarmanista, »kaikkitekevistä», veedalaisesta jumalasta, maailman arkkitehdistä, joka uhrasi itsensä itselleen eli maailmalle, uhrattuaan ensin kaikki maailmat, jotka ovat hän itse, »Sarva Madhassa» (yleisessä uhrissa) — ja pohtimaan sitä. Puraanalaisessa allegoriassa hänen tyttärensä j o o g a - s i d d h a, »henkinen tietoisuus», S u r j a n, auringon puoliso, valittaa hänelle miehensä liian suurta loistoa; ja Visvakarman Takshaka-roolissaan »puunhakkaajana ja puuseppänä» asettaa auringon sorviinsa ja leikkaa pois osan sen loistoa. Tämän jälkeen aurinko näyttää tummien orjantappuroiden kruunaamalta säteiden asemasta ja muuttuu Vikarttanaksi (»säteensä kadottaneeksi»). Kaikki nämä nimet ovat termejä, joita kokelaat käyttivät käydessään läpi vihkimyksen kokeita. Hierofanttivihkiä esitti Visvakarmania, isää ja yleistä jumalien (maanpäällisten adeptien) tekijäseppoa; kokelas puolestaan esitti aurinkoa, Surjaa, jonka tuli tappaa kaikki tuliset intohimonsa ja kantaa

orjantappurakuunua ruumista ristiinnaulitessaan, ennen kuin hän saattoi nousta ylös ja syntyä uudestaan uuteen elämään kirkastettuna »Maailmanvalona» — Khristoksena. Ei yksikään orientalisti näy koskaan oivaltaneen tätä ajatusta herättävää analogiaa, vielä vähemmän sitä sovelluttaneeni

⁴⁰⁾ Source of Measures kirjan tekijä arvelee, että »tämä on omiansa selittämään, miksikä Filostratuksen Apollonius Tyanalaisen Elämäkerta on niin huolellisesti pidetty kätkössä kääntäjiltä ja yleisön lukuhaltua». Ne jotka ovat tutkineet alkutekstii, ovat olleet pakotetut huomauttamaan, että »joko Apolloniuksen Elämäkerta on otettu Uudesta testamentista tahi Uuden testamentin kertomukset Apolloniuksen Elämäkerrasta, sillä niin ilmeisen samanlaiset ovat kertomuksen rakennelman ainekset» (s. 160). — (Suomeksi ilmestyi v. 1914 G. R. S. Meadin kirja »Apollonios Tyanalainen». P. E.)

⁴¹⁾ Sana shiak on hepreankielessä sama kuin eräs teonsana, joka merkitsee astua alas kuiluun. Substantiivina sanan hifil on orjantappuran paikka, kuilu. Tämän sanan hifil prinssiippi on Messiak eli kreikkalainen Messias, Kristus, ja merkitsee: hän joka »saattaa menemään alas kuiluun» (eli helvettiin, dogmatismissa). Esoteerisessa filosofiassa tämä kuiluun alas astuminen on merkitykseltään mitä salaperäisin. Henki »Khristos» tai pikemmin »Logos» (lue Logoi) sanotaan »astuvan alas kuiluun», kun se ruumistuu lihaan ja syntyy ihmisenä. Ryöstettyään Elohomeilta (eli jumalilta) näiden salaisuuden, luovan ja siittävän »elämän tulen», Valon enkelit syöstiään alas kuiluun eli aineen syvyyteen, jota hyvät teologit nimittävät helvetiksi eli pohjattomaksi kuiluksi. Näin kosmogoniassa ja antropologiassa. Mysteereiden aikana sen sijaan Khreestoksen, kokeilaan (ihmisenä) jne. tuli astua alas vihkimyksen ja kokeiden luoliin; ja vihdoin »Siloamin unen» eli lopullisen transsitilan kestäessä paljastettiin uudelle vihitylle olemassaolon viimeiset ja lopulliset salaisuudet. Haades, Sheol, Patala ovat kaikki yhtä. Sama tapahtuu Idässä nykyään, mikä 2000 vuotta sitten tapahtui lännessä mysteereiden aikana.

⁴²⁾ Useat klassikot tämän todistavat. Lukianos, C. 16, sanoo Fookioon ho khreestos ja Fookioon ho epikleen (Ledomenos liikanimellä khreestos). Faidroksessa 3.226 E kirjoitetaan: »tarkoitatte Theodoros Khreestosta» — Ton khreeston legeis Theodoron. Plutarkhos osoittaa samaa; ja Khreestos, Krestus, on erään puhujan ja Herodes Atticuksen oppilaan ominaisnimenä (kts. samaa teoksessa Thesaur. Steph.)

43) Kts. »Evankeliumi Markuksen mukaan», *tarkistettu* laitos, painettu Oxfordin ja Cambridgen yliopistojen toimesta, 1881.

44) Kts. *The Soldiers Daughter, Lucifer*, vol. I, n:o 6, kirj. pastori T. G. Headley, ja huomaa, kuinka epätoivoisesti tämä *tosi* kristitty vastustaa »veriuhrien», »verisovituksen» ym. *sanallista* omaksumista Englannin kirkossa. Vastavaikutus alkaa; tässä toinen *ajan merkki*.

45) Kolme synoptista evankeliumia osoittavat pakanallisten kreikkalaisten ja juutalaisten symbologioiden yhdistelyä, mutta *Ilmestyskirja* on kirjoitettu tanaimien mysteerikielellä, joka oli egyptiläis-kaldealaisen viisauden jätteitä, ja Johanneksen evankeliumi on puhtaasti gnostilainen.

46) »Kristikunta väittäessään omaavansa jumalaista auktoriteettia perustuu siihen tietämättömään uskoon, että mystinen Kristus voisi tulla ja tuli persoonaksi, jota vastoin gnoosis todistaa, että ruumiillinen Kristus oli vain yliruumiillisen ihmisen kuvaesitys; tästä johtuu, että historiallinen henkilökuvaus on, ja aina täytyy olla, kohtalokas tapa väärentää ja halventaa henkistä todellisuutta.» (G. Massey, *Gnostic and Historic Christianity*.)

47) Tämä lause merkitsee analysoituna: »Aiotteko te, jotka alussa loitte silmänne *Kristus-Henkeen*, nyt päättää uskomalla lihalliseen Kristukseen», tai sitten se ei merkitse mitään. (Suomi. käännös sanoo: Te aloitte Hengessä, lihassako nyt päätätte?) Paavalin elinaikainen taistelu Pietaria ym. vastaan ja hänen oma kertomuksensa Henkisen Kristuksen eikä Jeesus Natsaretilaisen näkemisestä, kuten Ap. teoissa, todistavat tämän.

48) Kts. *Supernatural Religion*, II osa, luku Basilides.

49) *Isis Unveiled* -kirjassa kysyttiin, eikö Rooman kirkko tuominut *kerettiläisyydeksi* myöskin fryygiläisen piispa Montanuksen katsantokannat? On kerrassaan erinomaista nähdä, kuinka helposti kirkko rohkaisee toisen *kerettiläisen*, Tertullianuksen, parjausta toisen *kerettiläisen*, Basilideen, kustannuksella, kun parjaus sattumalta on edullinen kirkon omalle tarkoitusperälle.

50) Eikö Paavali itse puhu taivaallisista *hallituksista* ja *valloista* (Efes. III, 10 I,21) ja tunnusta, että *jumalia* on monta, *Herroja* (Kyroi) monta? Ja enkeleitä, valtoja (dynameis) ja hallituksia? (Kts. I Kor. VIII, 5; ja Room. VIII, 38.)

51) Tertullianus: *De praescriptione haereticorum*. Kieltämättä johtuu vain huomattavan jesuiittamaisesta, silmänkääntötempun kaltaisesta todistelusta, että Jehovah, joka *Kabbalassa* on vain sefirootti, kolmas, vasemmanpuolinen emanaatioiden joukossa (Binah), on korotettu *Ainoan* ehdottoman Jumalan arvoon. Raamatussakaan hän ei ole kuin yksi Elohi-

meistä (kts. I Moos., III, 5:22, jossa »Herra Jumala» ei tee mitään eroa itsensä ja toisten välillä).

⁵²⁾ Tämä on historiaa. Kuinka pitkälle mentiin tässä, nykyään Uudeksi testamentiksi tulleiden alkuperäisten gnostilaisten katkelmien *uudestaan kirjoittamisessa* ja peukaloimisessa, siitä voidaan saada käsitys lukemalla kirjaa *Supernatural Religion*, jota, ellen erehdy, ilmestyi ainakin 23 painosta. Tekijän antama lähdeluettelo asian lukemiseksi on suorastaan pöyristyttävä. Yksin englantilaisten ja saksalaisten raamatunkriitikoiden luettelo näyttää loppumattomalta.

⁵³⁾ Tärkeimmät yksityisseikat on mainittu *Isis Unveiled'issä*, II osa, ss. 180—183 ja seur. Usko kirkon erehtymättömyyteen on todella *umpisokea* — kyllä sen muuten olisi pitänyt saada kuolinisku ja — kuolla.

⁵⁴⁾ Kts. Hieronymus: *De viris illustribus*, luku 3, Olshausen, *Neuen Test.*, s. 32. Matteuksen evankeliumin kreikkalainen teksti on ainoa, jota kirkko on käyttänyt ja joka sillä koskaan on ollut.

Hyvinkää 1963
Hyvinkään Kirjapaino Oy
